

T.C. Kalkınma Bakanlığı
Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

KOP SON DURUM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.KONYA OVASI PROJESİ.....	5
1.1.Giriş	5
1.2.Konya Ovası Projesinin Gelişme Aşamaları	6
1.2.1.KOP Su Kaynakları Geliştirme Çalışmaları.....	6
1.2.2.Entegre Proje Yaklaşımı	7
1.2.3.KOP Eylem Planı (2014-2018).....	8
1.2.2.1.Toprak ve Su Kaynaklarının Sürdürülebilir Kullanımı	10
1.2.2.2.Ekonominik Yapının Güçlendirilmesi.....	10
1.2.2.3.Alt yapıının Geliştirilmesi ve Kentleşme.....	11
1.2.2.4.Beşeri ve Sosyal Yapının Güçlendirilmesi	11
1.2.2.5.Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi.....	12
2.KOP BÖLGESİ VE SOSYO-EKONOMİK ÖZELLİKLERİ	13
2.1.Demografik Özellikler	13
2.1.1.KOP Bölgesi Yüzölçümü	13
2.1.2.KOP Bölgesi Nüfusu	14
2.2.Göç	17
3.KOP BÖLGESİ KAMU YATIRIMLARI VE KOP EYLEM PLANI GERÇEKLEŞME BİLGİLERİ	18
3.1.Kamu Yatırımları.....	18
3.2.KOP Eylem Planı Gerçekleşme Bilgileri.....	19
4.KOP BÖLGE KALKINMA İDARESİ TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN PROJELER	21
4.1.Küçük Ölçekli Sulama İşleri Programı (KÖSİP)	21
4.2.Karstik Çöküntü Alanlarının Belirlenmesi Projesi	24
4.3.Kırsal Dezavantajlı Alanlarda Tarımsal Kırsal Kalkınmaya Yönelik Model Geliştirilmesi ve Katma Değeri Yüksek Olan Meyvelerin Değer Zinciri Analizinin Yapılması Etüt Projesi	24
4.4.KOP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi (KOP TEYAP)	24
4.5.Tarım Dışı Faaliyetlerin Yaygınlaştırılarak Halkın Gelir Düzeyinin Arttırılması Projesi	25
4.6.Ulaşım Güzergâhında Kırsal Kalkınmaya Yönelik Gelir Getirici Faaliyetleri Araştırma Projesi.....	25
4.7.Girişimcilik ve Yenilik İhtiyaç Analizi Araştırma Projesi	25
4.8.Enerji Verimliliği Uygulama Alanlarının Araştırılması ve Bilinçlendirme Faaliyetlerinin Yapılması Projesi.....	26
4.9.KOP Bölgesi Turizm Master Planı Projesi.....	26
4.10.Zeyve Pazarında Yörük ve Türkmen Kültürüne Yaşatılması Projesi.....	26
4.11.Mevlevi Köyü Projesi	26
4.12.Nasreddin Hoca Dünya Mizah Köyü Projesi	27
4.13.KOP Bölgesi Trafik Güvenliği Araştırması Projesi.....	27
4.14.Veri Merkezleri Bölgesi Uygunluk Araştırması Projesi.....	27
4.15.KOP Bölgesindeki Kültür Varlıklarının Envanteri ve Sosyo-Ekonomiye Katkısı Projesi	28
4.16.Yerel Yönetim Personelinin Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi	29
4.17.KOP Bölgesi'nde Kuraklık Algısı ve Sosyo-Ekonomik Etkisi Araştırması Projesi	29
4.18.Mera ve Tibbi Aromatik Bitkilerin Adaptasyonunun Araştırılması, Üretimi ve Yayımı Projesi	30
4.19.KOP Bölgesindeki Bitkisel Üretime Yönelik Sulama Projelerinin Ekonomik ve Sosyal Etkilerinin Değerlendirilmesi Projesi	30
5.KOP BÖLGESİ SEKTÖREL VERİLERİ	31

5.1.Tarım	31
5.1.1.KOP Bölgesi Toprak, Su Varlığı ve İklim	31
5.1.1.1.KOP Bölgesinde Sulamaya Açılan Alanlar.....	32
5.1.2.KOP Bölgesi’nde Tarımsal Alan Kullanımı	34
5.1.3.KOP Bölgesinde Öne Çıkan Bitkisel Ürünler	34
5.1.4.KOP Bölgesi Hayvan Varlığı.....	34
5.2.Enerji	36
5.3.Madencilik.....	38
5.4.Sanayi.....	39
5.4.1.Teşvik Sisteminde KOP İllerinin Bölge Sınıflandırılması	39
5.4.2.İhracat ve İthalat	40
5.4.2.1.İhracat	40
5.4.2.2.İthalat.....	41
5.4.2.3.KOP Bölgesi’ndeki İhracatçı ve İthalatçı Firma Sayısı	42
5.4.3.Organize Sanayi Bölgeleri.....	42
5.4.4.Küçük Sanayi Siteleri	43
5.4.5.Temel İşgücü Göstergeleri.....	44
5.5.Ulaştırma	45
5.6. Turizm-Kültür.....	46
5.6.1.Turizm.....	46
5.6.2.Kültür.....	49
5.7.Kırsal ve Kentsel Altyapı	51
5.8.Eğitim	53
5.8.1.KOP Bölgesi Üniversiteler Birliği (UNİKOP)	56
5.9.Sağlık	57
6.SONUÇ	60

TABLOLAR

Tablo 1 KOP Bölgesi Su Kaynakları Geliştirme Çalışmaları Kapsamında Yer Alan Projeler	7
Tablo 2 KOP Bölgesi İlleri ile Türkiye Yüzölçümü Karşılaştırılması	14
Tablo 3 KOP Bölgesi Nüfusunun İllere Göre Dağılımı (2011-2015)	14
Tablo 4 KOP Bölgesi’nde Şehirleşme Oranı ve Nüfus Yoğunluğu (2014-2015)	15
Tablo 5 KOP Bölgesi'nin İl, İlçe, Belde ve Köy Nüfuslarının Toplam Nüfus İçerisindeki Dağılımı (2015)	15
Tablo 6 KOP Bölgesi’nde İl, İlçe, Belde ve Köy Nüfuslarının Cinsiyete Göre Dağılımı (2015)	16
Tablo 7 KOP Bölgesi İlleri Yıllık Nüfus Artış Hızı (Binde)	17
Tablo 8 KOP Bölgesi İllerinin Aldığı Göç, Verdiği Göç ve Net Göç Hızı (2014-2015).....	17
Tablo 9 KOP Bölgesi Kamu Yatırım Tahsislerinin Türkiye Kamu Yatırımları İçerisindeki Payı (2008-2015).....	18
Tablo 10 KOP Bölgesi Kamu Yatırımlarının 2008-2015 Yılları İtibariyle Sektörlere Göre Dağılımı* (Bin TL)	19
Tablo 11 Eksenlere Göre 2015 Yılı Proje Ödenek ve Harcama Toplamları (Bin TL).....	20
Tablo 12 KOP Bölgesi KÖSİP Kapsamında Gerçekleşen Projelerin Beş Yıllık Katkısının Değerlendirilmesi	23
Tablo 13 Göksu Havzasından Su Temini (Mavi Tünel) Proje Paketindeki Tesislere Ait Maliyetler*	32
Tablo 14 KOP Bölgesi’nde Yıllar İtibariyle Sulamaya Açılan Alanlar	33
Tablo 15 KOP Bölgesi, Türkiye Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Varlığı (2015)	34
Tablo 16 KOP Bölgesi, Türkiye Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvanlardan Elde Edilen Süt Miktarı (Ton) (2015)	35
Tablo 17 KOP Bölgesi ve Türkiye’de Kümes Hayvani Varlığı (2015)	35
Tablo 18 KOP Bölgesi’nde Enerji	37
Tablo 19 KOP Bölgesi Yeraltı Kaynakları	38
Tablo 20 KOP Bölgesi İl Bazında İhracat Değerleri (1000 \$).....	41
Tablo 21 KOP Bölgesi İl Bazında İthalat Değerleri (1000 \$).....	41
Tablo 22 İhracatçı ve İthalatçı Firma Sayıları, (2011-2015).....	42
Tablo 23 KOP Bölgesi’nde Bulunan OSB’ler	43
Tablo 24 KOP Bölgesi’nde Tamamlanan KSS’ler	44
Tablo 25 KOP Bölgesi’nde 2016 Yatırım Programında yer alan KSS’ler	44
Tablo 26 KOP Bölgesi ve Türkiye Temel İşgücü Göstergeleri (2014-2015)	45
Tablo 27 KOP Bölgesi ve Türkiye’deki 2013 ve 2014 Yıllarına Ait Karşılaştırmalı Yol Uzunlukları (km)	45
Tablo 28 KOP Bölgesi Demiryollarında Taşınan Yolcu Sayısı ve Taşınan Yük Miktarı (2015)	46
Tablo 29 KOP Bölgesi ve Türkiye’de Havayolu Ulaşımında Mevcut Durum (2014)	46
Tablo 30 Türkiye de En Çok Ziyaretçi Sayısına Sahip Müzeler (2015)	46
Tablo 31 KOP Bölgesi’nde Geceleme ve Ortalama Kalış Süreleri (2015).....	47
Tablo 32 Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesislerinde İller Bazında Mevcut Durum	48
Tablo 33 Belediye Belgeli Konaklama Tesislerinde İller Bazında Mevcut Durum	49
Tablo 34 KOP İlleri Tescil Edilmiş Kültür ve Tabiat Varlıkları (2015).....	50
Tablo 35 İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi ve Arıtma Tesisleri İstatistikleri (2014).....	51
Tablo 36 KOP Bölgesi İlleri ve Türkiye Belediye Atıksu İstatistikleri (2014)	52
Tablo 37 KOP Bölgesi İlleri ve Türkiye Belediye Atık İstatistikleri (2014)	53
Tablo 38 KOP Bölgesi ve Türkiye Karşılaştırmalı Eğitim İstatistikleri (2015/2016 Öğretim Yılı).....	53
Tablo 39 KOP Bölgesi’nde Eğitim Seviyesine Göre Okullaşma Oranı (2015/2016 Öğretim Yılı) (%)	54
Tablo 40 KOP Bölgesi İllerinde Eğitim Seviyesine Göre Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı (2015-2016)	54
Tablo 41 KOP Bölgesi İlleri ve Türkiye Okul, Şube ve Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayıları (2015-2016).....	55
Tablo 42 KOP Bölgesi ve Türkiye Karşılaştırmalı Okur-Yazar Durumu (2015)	55
Tablo 43 KOP Bölgesi İllerinde Yüksek Öğretim Kurumlarında Görev Yapan Öğretim Elemanı Sayısı (2014)	56
Tablo 44 KOP Bölgesi’nde Yüksek Öğretim Kurumlarındaki Öğrenci Sayıları (2014)	57
Tablo 45 KOP Bölgesi ve Türkiye’de Hastane ve Yatak Sayıları (2014)	58
Tablo 46 KOP Bölgesi ve Türkiye’de Yüz bin Kişiye Düşen Yatak Sayısı (2014)	58
Tablo 47 KOP Bölgesi’nde Sağlık Personel Sayıları (2014)	59

ŞEKİLLER

Şekil 1 KOP Bölgesi İlleri Haritası	13
Şekil 2 Küçük Ölçekli Sulama Projelerini Gösteren Harita.....	22
Şekil 3 KOP Bölgesi'nde Sulama Durumu (%), 2015.....	33
Şekil 4 Türkiye Teşvik Sistemi Haritası	39
Şekil 5 KOP Bölgesi Hastanelerinde Toplam Yatak Sayısı Oranlarının İllere Göre Dağılımı	59

1. KONYA OVASI PROJESİ

1.1. Giriş

Su kaynaklarının geliştirilmesi ile sulamaların sağlayacağı sosyo-ekonomik değişimi bir bölgesel kalkınma projesi kapsamında yönlendirerek, KOP Bölgesi'nin entegre bölgesel planlama çerçevesinde ele alınmasını sağlayacak olan Konya Ovası Projesi, ülkemizin önemli bölgesel kalkınma projelerinden biridir.

Başlangıç aşamasında ağırlıklı olarak sulama projelerinden oluşan Konya Ovası Projesi yüzyılı aşan geçmişi ile ülkemizin ilk resmi sulama projesidir. Konya Ovası'na su getirme çalışmaları, Osmanlı İmparatorluğu döneminde, 1800'lü yılların sonunda başlamış ve bölgenin en büyük tatlı su kaynağı olan Beyşehir Gölü'nden Çumra Ovası'na su aktarılmıştır. Cumhuriyet Hükümetleri döneminde bölgede geliştirilen yeni büyük sulama projeleri Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) tarafından 1985 yılından itibaren, gayri resmi olarak Konya Ovaları Projesi (KOP) olarak ifade edilmeye başlanmıştır. Konya Kapalı Havzası'nda bulunan Niğde ve Aksaray illerindeki sulama projeleri de 2011 yılından sonra KOP kapsamına dahil edilerek KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın kuruluşuna giden yol açılmıştır.

Konya Ovası Projesi'nin uygulamalarını yerinde koordine etmek ve projenin uygulandığı illerdeki yatırımların gerektirdiği araştırma, planlama, programlama, projelendirme, izleme, değerlendirme ve koordinasyon hizmetlerinin yerine getirilmesi suretiyle bölgenin kalkınmasını hızlandırmak üzere 8 Haziran 2011 tarihinde ve 27958 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (KOP BKİ) kurulmuştur. İdareler, bölgelerin kalkınması yönünde kamu yatırımlarının koordinasyonunu sağlamak, ağırlığı kamu yatırım, proje ve faaliyetlerinde olmak üzere kalkınma ajanslarıyla işbirliği içinde eylem planlarını hazırlamakla görevlendirilmiştir.

KOP BKİ 2012 yılından itibaren, bir yandan bölgede yapılan tüm kamu yatırımlarının topyekün bir yaklaşımla izlenmesi ve koordinasyonunu gerçekleştirirken, diğer yandan da KOP Eylem Planı'nı hazırlamış ve plan 30.12.2014 Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu tarafından onaylanmıştır.

Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu'ncı onaylanan “KOP Eylem Planı”, KOP Bölgesi’ni bir bütün olarak ele alan ilk resmi kalkınma planı olup, bölgenin potansiyelini bölge insanı ve ülkemiz için en üst düzeyde değerlendirmeyi hedeflemektedir.

1.2.Konya Ovası Projesinin Gelişme Aşamaları

1.2.1.KOP Su Kaynakları Geliştirme Çalışmaları

KOP su kaynakları geliştirme çalışmaları kapsamında; başta Göksu Nehri ve Beyşehir Gölü olmak üzere Aksaray, Karaman, Konya ve Niğde illerinde bulunan akarsular üzerinde 24 adet işletmede, 4 adet inşaa aşamasında ve 4 adet ise planlaması tamamlanan kademesinde bulunan baraj/depolama tesisleri ile 65 adet işletmede, 31 adet inşaa aşamasında ve 29 adedi ise planlaması tamamlanan kademesinde bulunan gölet projelerinin tamamlanması sonucunda KOP Bölgesi’nde 1.100.000 hektar tarım alanının sulanması sağlanacaktır. Ayrıca, bu barajlardan 3 adedi ve münferit olarak inşaa edilen hidroelektrik santraller ile de yılda 3 milyar kilovatsaat elektrik enerjisi üretilmesi planlanmıştır (Tablo 1).

Konya Kapalı Havzası'nın su ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak geçmiş yıllarda yapılan çalışmalar kapsamında havzaya diğer havzalardan su transferi konusu incelenmiş ve ilk etapta teknik ve ekonomik yönden en uygulanabilir bulunan Yukarı Göksu Havzası'ndan Mavi Tüneli vasıtasıyla su aktarılması projesi geliştirilmiştir. Ayrıca Mavi Tüneli Projesi'nin yanında sadece bölge tarımını güçlendirmek için değil aynı zamanda bölgenin sürdürülebilir su kullanımını ve ülke gıda güvenliğini sağlamak amacıyla teknik ve ekonomik yönden yapılabılır olan havza dışından su temini projelerinin gerçekleştirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Konya Ovası Projesi (KOP); 14 adet sulama, 1 adet hizmet ve 1 adet enerji olmak üzere toplam 16 adet proje demetinden oluşmaktadır.

Tablo 1 KOP Bölgesi Su Kaynakları Geliştirme Çalışmaları Kapsamında Yer Alan Projeler

İşin Adı	Faydası	Sistemi	Mevcut Durumu
1-Konya Çumra Projesi	323.569 ha	Klasik+Borulu	İşletme+İnşaat+Planlama
2-Konya Ereğli Projesi	42.225 ha	Klasik+Kanalet	İşletmede
3-Konya İlgin Projesi	17.639 ha	Klasik	İşletmede
4-Karaman Projesi (Gödet+İbrala)	24.700 ha	Kanalet+Borulu	İşletme+İnşaat
5-Karaman Ayrancı Projesi	5.438 ha	Klasik	İşletmede
6-Konya Sarayönü- Beşgözler Projesi	5.630 ha	Borulu	Planlama
7-Konya Beyşehir-Damlapınar Projesi	1.020 ha	Borulu	İşletmede
8-Niğde Gebere Projesi	930 ha	Klasik+Borulu	İşletme+İnşaat
9-Niğde Gümüşler Projesi	414 ha	Klasik	İşletmede
10-Niğde Akkaya Projesi	2.000 ha	Klasik	İşletmede
11-Niğde Murtaza Projesi	1.191 ha	Klasik	İşletmede
12-Aksaray Uluırmak Projesi	23.640 ha	Klasik	İşletmede
13-Küçük Su Projeleri (Gölet ve YAS Sulamaları)	247.962 ha	Klasik+Borulu	İşletme+İnşaat+Planlama
14-Özel İdaresi Sulamaları, Halk ve Şahıs Sulamaları (YAS+YÜS)	403.642 ha	Klasik+Borulu	İşletme+İnşaat+Planlama
15-İçme Suyu Projeleri	164,1 hm ³ /yıl	Borulu	İşletmede+İnşaat
a-Konya Kenti İçme Suyu Projesi	30 hm ³ /yıl		İşletmede
	100 hm ³ /yıl		İnşaat
b-Aksaray Kenti İçme Suyu Projesi	12 hm ³ /yıl		İşletmede
c-Karaman Kenti İçme Suyu Projesi	22,1 hm ³ /yıl		İnşaat
16-Enerji Projeleri	901,68 MW kurulu güç, 2,92 milyar kWh/yıl üretim		İşletme+İnşaat+Planlama
TOPLAM	Sulama: 1.100.000 ha, İçme suyu: 164,1 hm ³ /yıl, Enerji: 901,68 MW kurulu güç, 2,92 milyar kWh/yıl üretim		

Kaynak: DSİ 4.Bölge Md., 2016, Takdim Raporu, Konya.

DSİ 18.Bölge Md., 2016 Takdim Raporu, Isparta (Akşehir ve Tuzlukçu kapsamında)

1.2.2.Entegre Proje Yaklaşımı

Konya Ovası Projesi (KOP) bölgede yapımı tamamlanan ve devam etmekte olan, enerji-sulama yatırımlarının yanı sıra; tarımsal altyapı, kırsal- kentsel altyapı, turizm, eğitim, sağlık, sanayi, ulaşım gibi diğer sektörlerdeki yatırımları da içine alan çok sektörlü, entegre, sürdürülebilir kalkınma anlayışını benimseyen insan odaklı bir bölgesel kalkınma projesidir.

Proje kapsamında planlanan-uygulanan enerji ve sulama yatırımlarının oluşturacağı çarpan etki, bölgenin tarım dışı sektörlerine de yansıyarak önemli bir dönüşümü başlatacaktır. Bu dönüşüm; tarım, sanayi, ulaşım ve enerji gibi sektörlerin birbirini etkilemesiyle fırsatlar içeren diğer sektörlerde de (imalat, hizmet vb.) gelişimi sağlayacak ve kaliteyi artıracaktır. Tüm bu

sektörlerdeki etkin çalışmalar, kültürel ve çevresel sürdürülebilirlik ilkelerine bağlı kalarak hazırlanan KOP Eylem Planı ile desteklenecektir.

Bölgelin doğal, kültürel, beşeri kaynaklarının etkin ve planlı değerlendirilmesi için ilgili aktörler arasında gerekli koordinasyonun sağlanması büyük önem arz etmektedir. Katılımcı bir anlayış ile hazırlanan KOP Eylem Planı bu koordinasyonu hayatı geçirecek nitelikli yatırımları içermektedir.

1.2.3.KOP Eylem Planı (2014-2018)

KOP Eylem Planı hazırlıklarına 2012 yılının ikinci çeyreğinde başlanmıştır. Süreç, 30 Nisan 2012 tarihinde Bakanlıklar, Valilikler, Üniversiteler, Kalkınma Ajansları ile yazışma yapılarak başlatılmıştır. Yapılan koordinasyon çerçevesinde, Valilikler nezdinde "KOP Eylem Planı İl Çalışma Grupları" oluşturulmuştur. İl Çalışma Grupları, Eylem Planı'na sunacakları projeleri hiç bir sektörel kısıtlamaya gitmeden oluşturmuş ve 05 Haziran 2012 tarihinde KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'na teslim etmişlerdir. Bu tarihten itibaren KOP BKİ teknik ekibi, illerden gelen tüm proje önerilerini öncelikleri de dikkate alarak değerlendirmiş ve Kalkınma Bakanlığı ile görüşme süreci başlatılmıştır.

İlk taslak KOP Eylem Planı, 25.02.2013 tarihinde Kalkınma Bakanlığı'na iletilmiştir. Yapılan ön inceleme devam ederken Başkanlık tarafından Plan eksenlerinin gözden geçirilmesi, eksenler temelinde projelerin önceliklendirilmesi ve proje bütçelerinin güncelleştirme çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu çalışmalar sonucunda oluşturulan Revize Taslak KOP Eylem Planı 22.07.2013 tarihinde, sektör uzmanlarının görüşleri alınmak üzere Kalkınma Bakanlığı'na tekrar gönderilmiştir. Bu görüşler doğrultusunda yapılan düzenlemeler plana yansıtılırak Aralık 2013'te Kalkınma Bakanlığı'nın ilgili genel müdürlükleri ile sektörel toplantılar gerçekleştirilmiştir.

Ocak 2014'te Eylem Planı'na öneri sunan yerel kurumlar KOP Bölge Kalkınma İdaresi'ne davet edilerek eylem önerileri son kez görüşülmüştür. 07 Nisan 2014 tarihinde Kalkınma Bakanlığı'nda, Müsteşar Yardımcısı başkanlığında, genel müdürler, daire başkanları ve sektör uzmanlarının katılımları ile bir toplantı düzenlenmiş olup KOP Eylem Planı'nın geneli değerlendirilmiş, gerekli değişiklik önerileri ortaya konulmuştur.

Revize edilen Taslak KOP Eylem Planı strateji ve projeleri üzerinde Kalkınma Bakanlığı üst düzey yöneticilerinin katılımıyla bir dizi toplantı gerçekleştirilmiş ve bu toplantılar neticesinde son hali verilen KOP Eylem Planı, KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu'na sunulmak üzere Kalkınma Bakanlığına iletilmiştir. 30.12.2014 tarihinde kurul tarafından onaylanmıştır.

KOP Eylem Planı, 30.04.2015 tarihinde Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz tarafından Konya, Niğde ve Karaman Valileri, Bölge Milletvekilleri ve Belediye Başkanları, Kalkınma Bakanlığı ve KOP illeri kamu kurumları yöneticilerinin katılımıyla Niğde'de gerçekleştirilen KOP Eylem Planı Tanıtım Toplantısı ile kamuoyuna açıklanmıştır.

KOP Eylem Planı'nın temel amacı bölgede kapsamlı bir dönüşümü gerçekleştirmektir. Bu çerçevede tarımsal yapıda değişimi ve sürdürülebilirliği sağlayarak; sanayi, ticaret, ulaşım, enerji gibi sektörleri güçlendirmek, eğitim, sağlık, kültür ve diğer sosyal hizmetlere erişilebilirliği artırmak, bölge içi ve bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltmak, yenilikçi bir yaklaşımla bölgenin rekabet gücünü geliştirmek, bölgenin ekonomik ve sosyal kapasitesini güçlendirmek ve vatandaşlarımızın refah düzeyini yükseltmek, KOP Eylem Planı'nın temel önceliklerdir.

Plan, küresel gelişmeler ve bölgesel koşullar doğrultusunda, sürdürülebilir bölgesel kalkınma anlayışı ön planda tutularak kurgulanmıştır. Bu bağlamda; bölgede ekolojik dengenin korunması, tarihi ve kültürel varlıkların değerlendirilmesi, beşeri sosyal kapasitenin güçlendirilmesi için yeni, sürdürülebilir strateji ve programların geliştirilmesi öngörmektedir.

Öngörülen strateji ve programlara bağlı kalınarak Plan dönemi sonunda; KOP Bölgesi ile ilişkili olan TR52 (Konya, Karaman) ve TR71 (Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir, Niğde, Aksaray) bölgelerinin 2011 verilerine göre kişi başı gayri safi katma değerinin Türkiye ortalamasına oranı olan %77'nin, 2018 yılında %80'e ulaşması hedeflenmektedir. Bölge ihracatının ise plan dönemi sonunda 3,5 Milyar ABD Dolarına yükselerek ülke ihracatının %1,26'sının bölge tarafından gerçekleştirilmesi öngörmektedir.

KOP Bölgesi'nin işgücüne katılım, istihdam ve işsizlik oranlarının, 10. Kalkınma Planı hedefleri ile paralel bir seyir izleyeceği öngörmekte olup bu kapsamında bölgenin 2013 yılında %4,9 olan işsizlik oranının 2018 yılında %2,9 seviyesine gerileyeceği, 2013 yılında sırasıyla %46,5 ve %48,9

olan istihdam ve işgücüne katılma oranlarının yine sırasıyla %50 ve %51,5 değerlerine ulaşması hedeflenmektedir.

KOP Eylem Planı aşağıda verilen 5 ana gelişme ekseninden oluşmaktadır;

- Toprak ve Su Kaynaklarının Sürdürülebilir Kullanımı
- Ekonomik Yapının Güçlendirilmesi,
- Altyapının Geliştirilmesi ve Kentleşme,
- Beşeri ve Sosyal Yapının Güçlendirilmesi,
- Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi

Bu ana eksenler altında 26 alt eksen ve 92 ana eylem bulunmaktadır. Ana eylemler çerçevesinde yer alan proje ve faaliyetlerin sayısı ise 243 adettir.

1.2.2.1. Toprak ve Su Kaynaklarının Sürdürülebilir Kullanımı

Bölgemiz sahip olduğu su kaynakları varlığı ile toprak kaynakları varlığı arasındaki dengesizlik, son yıllarda kullanılabilir su potansiyeli aleyhine bozularak tarımsal ve çevresel sürdürülebilirliği tehdit eder duruma gelmiştir. Küresel iklim değişikliğinin etkilerinin en çok hissedildiği bölgede, kullanılabilir su varlığı da dikkate alındığında, tarımsal üretimde sürdürülebilirliğin sağlanması için tarım sektöründe köklü bir değişime gidilmesi zaruri hale gelmiştir. Toprak ve su kaynaklarının etkin kullanımına ve sürdürülebilirliğinin sağlanması yönelik olarak; tarım arazilerinin toplulaştırılması, tarla içi geliştirme hizmetlerinin tamamlanması, klasik açık kanal sulama sisteme sahip sulama birliği ve sulama kooperatifleri sahalarında sulama sistemlerinin rehabilitasyonu, tarla içi basınçlı sulama sistemlerine geçilmesi, kuraklığa mücadele edilmesi, erozyon kontrolü ve ağaçlandırma çalışmalarının desteklenmesi sağlanacaktır.

1.2.2.2. Ekonomik Yapının Güçlendirilmesi

Bu eksende etkin, sürdürülebilir üretim ve dönüşüm modelleriyle; bölgemiz rekabet gücünün arttırılması, ekonominin yüksek katma değerli yapıya dönüştürülmesi, bu doğrultuda uygulanacak kapsamlı ve uyumlu tedbirlerle enerji, sanayi ve hizmet altyapısı gibi alanların hızla geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda; kırsal dağlık dezavantajlı alanlara yönelik bir kalkınma modeli uygulanacak, bölgede üretici ve çiftçilerin eğitilmesi sağlanacak, sanayi üretiminde katma değeri

yüksek ürünlerin payının artırılarak işletmelerde markalaşma ve kurumsallaşmanın sağlanmasına yönelik çalışmalar gerçekleştirilecek, yerli ve yenilenebilir enerji üretiminin yaygınlaştırılmasına ilişkin araştırmalar yapılacak, enerji verimliliği eğitimleri ve bilinçlendirme faaliyetleri düzenlenecek, önemli bir turizm potansiyeline sahip bölgede, turizm altyapısı güçlendirilecek, turizmin çeşitlendirilmesi sağlanarak markalaşmaya yönelik planlama çalışmaları gerçekleştirilecektir.

1.2.2.3. Altyapının Geliştirilmesi ve Kentleşme

Bölge; stratejik olarak uygulanacak ulaşırma, lojistik ve büyük ölçekli sanayi yatırımları ile uzun vadede Doğu Akdeniz'de oluşacak ticari gelişmeleri önemli ölçüde etkileyebilecektir. Bölgenin ulusal ve uluslararası erişilebilirliğinin arttırılması, bu amaçla demiryolları başta olmak üzere lojistik altyapısının çok modlu olarak geliştirilmesi büyük önem arz etmektedir. Ulaşırma yatırımları ile Türkiye'nin bağlantı noktası haline gelecek bir KOP Bölgesi, denizlere açılmasının yanında batı-doğu bütünlMesinde bir köprü görevi üstlenebilecektir. Bu kapsamda; bölgenin ulaşırma, lojistik, enerji altyapısı güçlendirilecek, kırsal ve kentsel alanda yaşam kalitesinin arttırılmasına yönelik planlamalara ilişkin stratejiler esas alınarak bölge içinde dengeli bir mekânsal gelişim sağlanacaktır. Uzak-yakın kırsalda hizmetlere erişim kolaylaştırılacak ve kent merkezlerine olan baskının azaltılmasına yönelik projeler gerçekleştirilecek, jeo-stratejik avantajları ile bölgenin güvenlik hassasiyeti olan özellikle bilişim ve haberleşme sektörü ile ilgili yatırımlardan daha fazla pay alabilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.

1.2.2.4. Beşeri ve Sosyal Yapının Güçlendirilmesi

Bu eksen kapsamında sosyal, kültürel ve ekonomik alanlar bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilerek, KOP Bölgesi'nde sosyal yapıda bir dönüşüm gerçekleştirilecektir. Özel politika gerektiren grupları güçlendirmeye, yoksullukla mücadeleye, kırsal ve kentsel alanlarda eğitim, sağlık ve sosyal hizmet altyapısının geliştirilmesine öncelik verilecektir. Bölge dışına göçü önlemek, kırdan kente göçün olumsuz sosyo-ekonomik etkilerini azaltmak ve sosyal içermeyi sağlamak amacıyla planlamalar yapılacaktır. Ayrıca, Bölgenin güçlü tarihsel ve kültürel geçmişi dikkate alınarak, Orta Anadolu'nun kültür merkezi olmasına yönelik eylemler uygulanacaktır.

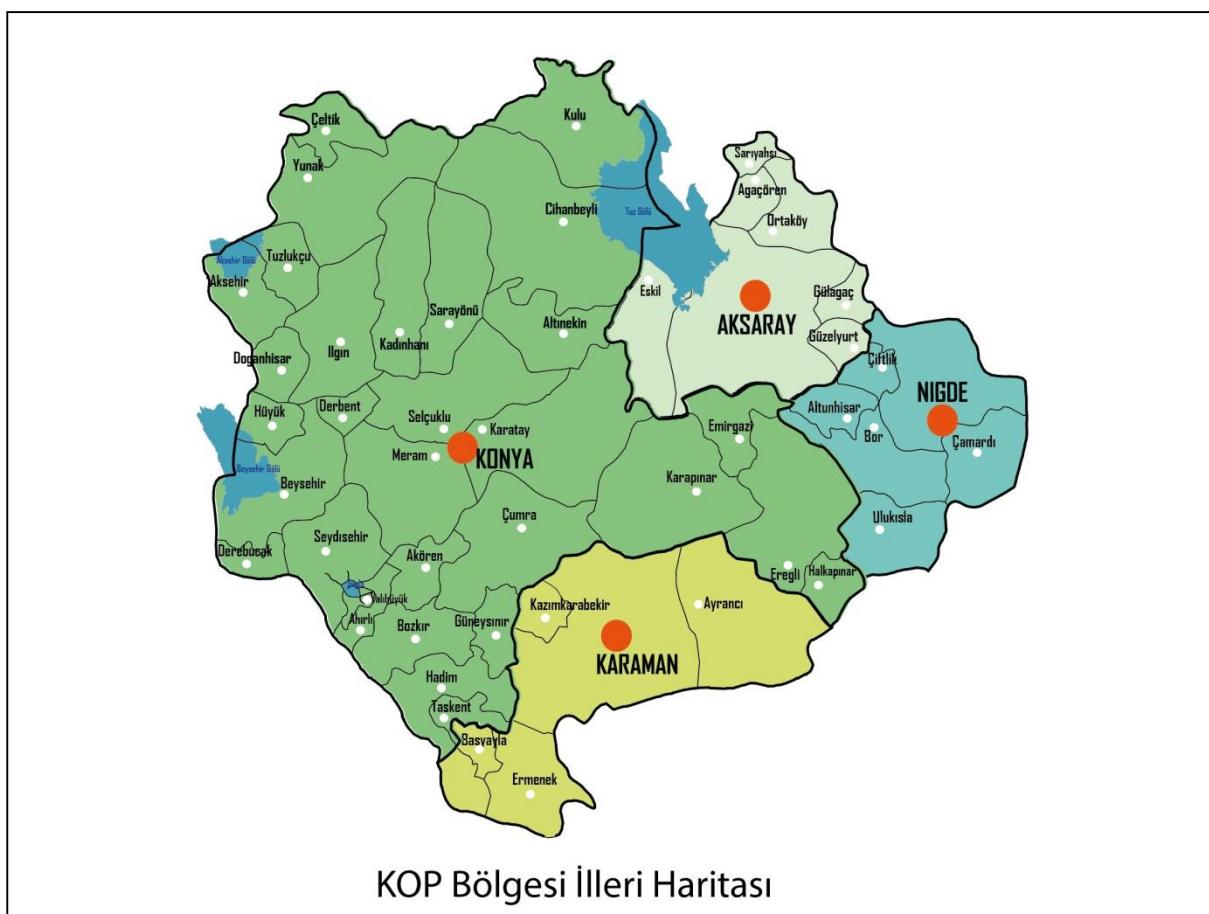
1.2.2.5.Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi

Bölgедe yer alan kurum ve kuruluşlar kalkınmanın temel unsurlarının başında gelmektedir. Bu nedenle bölgenin ihtiyaç duyduğu her türlü plan, proje ve faaliyetin etkin bir şekilde gerçekleştirilebilmesi, kurum/ kuruluşların yeterli sayı ve nitelikte personele, donanıma sahip olmaları ile doğrudan ilişkilidir. Bu kapsamda; bölgедe bulunan bakanlıkların taşra teşkilatları, yerel yönetimler, STK'lar ve üniversiteler ile KOP BKİ'nin ve Kalkınma Ajanslarının eğitim ihtiyaçları analiz edilecek ve tespit edilen idari, mali, beşeri ve teknolojik eksiklikler giderilecektir. Bölgedeki STK'ların fiziki, kurumsal ve beşeri gelişimleri desteklenecek, belediyelere bilişim stratejisi ve stratejik plan oluşturma konularında teknik destek sağlanacaktır.

2. KOP BÖLGESİ VE SOSYO-EKONOMİK ÖZELLİKLERİ

Konya Ovası Projesi (KOP), İstatistik Bölgeleri Birimleri Sınıflandırması (İBBS) Düzey 2'ye göre TR52 ve TR71 bölgelerinde yer alan Aksaray, Karaman, Konya ve Niğde illerini kapsamaktadır. Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi (SEGE)'ne göre de Konya 20., Karaman 32., Aksaray 55. ve Niğde 56. sırada yer almaktadır.

2.1.Demografik Özellikler

Şekil 1 KOP Bölgesi İlleri Haritası

2.1.1.KOP Bölgesi Yüzölçümü

Aksaray, Karaman, Konya ve Niğde illerini içine alan KOP Bölgesi'nin yüzölçümü 65.014 km² olup, Türkiye'nin %8,3'ünü oluşturmaktadır (Tablo 2, Şekil 1).

Tablo 2 KOP Bölgesi İlleri ile Türkiye Yüzölçümü Karşılaştırılması

İLLER	YÜZÖLÇÜMÜ (KM ²)
Aksaray	7.997
Karaman	8.924
Konya	40.814
Niğde	7.400
KOP Bölgesi	65.014
Türkiye	783.562
KOP/Türkiye (%)	8,3

Kaynak: , <http://www.tuik.gov.tr>, [Ziy. Tar.:15/05/2015].

2.1.2.KOP Bölgesi Nüfusu

KOP Bölgesi nüfusu, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre geçtiğimiz 5 yıllık süreçte genel olarak bir artış eğilimindedir. Bölgede toplam nüfus 2014 yılında 3 milyon 77 bin 320 kişi iken, 28 bin 48 kişi artarak, 2015 yılında 3 milyon 105 bin 368 kişiye ulaşmıştır. Bölge nüfusu; Türkiye nüfus artış oranına yakın artış oranları sergilemektedir. 2015 yılı bölge nüfusunun Türkiye nüfusu içerisinde aldığı pay % 3,94 olmuştur (Tablo 3).

Tablo 3 KOP Bölgesi Nüfusunun İllere Göre Dağılımı (2011-2015)

İLLER	2011	2012	2013	2014	2015
Aksaray	378.823	379.915	382.806	384.252	386.514
Karaman	234.005	235.424	237.939	240.362	242.196
Konya	2.038.555	2.052.281	2.079.225	2.108.808	2.130.544
Niğde	337.553	340.270	343.658	343.898	346.114
KOP	2.988.936	3.007.890	3. 043.628	3.077.320	3.105.368
Türkiye	74.724.269	75.627.384	76.667.864	77.695.904	78.741.053
KOP/Türkiye (%)	4,00	3,98	3,97	3,96	3,94

Kaynak: ADNKS 31/12/2015 sonuçları, <http://www.tuik.gov.tr>, [Ziy. Tar.: 07/03/2016].

Buna karşın, 2011-2015 yılları sonuçlarına göre KOP Bölgesi nüfusunun artmasına rağmen ülke nüfusu içerisindeki oranının son 5 yılda yaklaşık %0,06 oranında azaldığı görülmektedir.

Nüfus yoğunluğu olarak ifade edilen “bir kilometrekareye düşen kişi sayısı” Türkiye genelinde 2014 yılına göre 1 kişi artarak 2015 yılında 102 kişi olurken; KOP Bölgesi nüfus yoğunluğu ise

50 kişi olmuştur. KOP İllerinin nüfus yoğunlukları da; Konya 55 kişi, Aksaray 51, Niğde 47 ve Karaman 27 kişi olarak gerçekleşmiştir (Tablo 4).

Bölge de şehirleşme oranı % 88,45 ile %92,10 olan ülke ortalamasına paralel bir seviye teşkil etmektedir. Bu durum, KOP Bölgesi'nde de Türkiye'ye paralel olarak kırsal nüfus oranının azlığı, kentsel nüfus oranının ise arttığı sonucunu ortaya çıkartmıştır.

Tablo 4 KOP Bölgesi'nde Şehirleşme Oranı ve Nüfus Yoğunluğu (2014-2015)

İLLER	ŞEHİRLEŞME ORANI (%)		NÜFUS YOĞUNLUĞU (KİSİ/KM ²)	
	2014	2015	2014	2015
Aksaray	63,79	64,89	51	51
Karaman	71,69	72,58	27	27
Konya	100	100	54	55
Niğde	54,02	54,80	47	47
KOP (*)	88,12	88,45	49	50
Türkiye	91,75	92,10	101	102

Kaynak: 31/12/2015 ADNKS sonuçları, <http://www.tuik.gov.tr>, [Ziy. Tar.:07/03/2016].

* KOP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından hesaplanmıştır.

2014 ADNKS sonuçlarında, il ve ilçe nüfusunun toplam nüfus içerisindeki oranı %88,12 belde ve köy nüfusunun oranı ise %11,88 olarak gerçekleşmiştir. 2015 ADNKS sonuçlarına göre ise KOP Bölgesi il ve ilçe nüfusunun toplam nüfus içerisindeki oranı yaklaşık %88,45, belde ve köy nüfusunun oranı ise %11,55 olmuştur.

Tablo 5 KOP Bölgesi'nin İl, İlçe, Belde ve Köy Nüfuslarının Toplam Nüfus İçerisindeki Dağılımı (2015)

İLLER	TOPLAM NÜFUS	İL VE İLÇE MERKEZLERİ NÜFUSU	İL VE İLÇE MERKEZLERİ NÜFUSUNUN TOPLAM NÜFUS İÇİNDEKİ ORANI (%)		BELDE VE KÖY NÜFUSU	BELDE VE KÖY NÜFUSUNUN TOPLAM NÜFUS İÇİNDEKİ ORANI (%)	
			2014	2015		2014	2015
Aksaray	386.514	250.827	63,79	64,89	139.130	36,21	35,11
Karaman	242.196	175.790	71,69	72,58	68.040	28,31	27,42
Konya	2.130.544	2.130.544	100	100	-	23,80	-
Niğde	346.114	189.670	54,02	54,80	156.444	45,98	45,20
KOP *	3.105.368	2.746.831	88,12	88,45	358.537	11,88	11,55
Türkiye	78.741.053	72.523.134	91,75	92,10	6.409.722	8,25	7,90

Kaynak: 31/12/2015 ADNKS sonuçları, <http://www.tuik.gov.tr>, [Ziy. Tar.:07/03/2016].

* KOP BKİ tarafından hesaplanmıştır.

Türkiye'de il ve ilçe merkezlerinde ikamet edenlerin oranı 2014 yılında %91,75 iken, 14 ilde büyükşehir belediyesi kurulması ve büyükşehir statüsündeki 30 ilde bulunan belde ve köylerin, ilçe belediyelerine mahalle olarak katılmasının önemli etkisiyle bu oran 2015 yılında %92,10 olarak gerçekleştiği görülmektedir. “6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” un en çarpıcı etkisi Türkiye'nin en büyük yüzölçümüne sahip ili olan Konya'da gözlenmiştir. Konya ilinde 2012 yılı il ve ilçe merkezlerinde yaşayanların oranı yüzde 76,20 iken bu oran büyükşehir yasasından sonra 2015 yılı için yüzde 100 olmuştur (Tablo 5).

Tablo 6 KOP Bölgesi'nde İl, İlçe, Belde ve Köy Nüfuslarının Cinsiyete Göre Dağılımı (2015)

İLLER	NÜFUS			İL VE İLÇE MERKEZLERİ NÜFUSU			BELDE VE KÖYLER NÜFUSU		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Aksaray	386.514	192.688	193.826	250.827	125.172	125.655	135.687	67.516	68.171
Karaman	242.196	120.940	121.256	175.790	87.583	88.207	66.406	33.357	33.049
Konya	2.130.544	1.056.540	1.074.004	2.130.544	1.056.540	1.074.004	-	-	-
Niğde	346.144	172.643	173.471	189.670	96.357	93.313	156.444	76.286	80.158
KOP	3.105.368	1.542.811	1.562.557	2.746.831	1.365.652	1.381.179	358.537	177.159	181.378
Türkiye	78.741.053	39.511.191	39.229.862	72.523.134	36.376.395	36.146.739	6.217.919	3.134.796	3.083.123
(%)	3,94	3,90	3,98	3,79	3,75	3,82	5,77	5,65	5,88

Kaynak: 31/12/2015 ADNKS sonuçları, <http://www.tuik.gov.tr>, [Ziy. Tar.:07/03/2016].

Bölgede 2015 yılında toplam nüfusun %50,3'ünü kadın, % 49,7'sini erkek nüfus oluşturmaktadır. Bu durum %50,2'sini erkek, %49,8'ini kadın nüfusun oluşturduğu ülkemizle hemen hemen benzer bir seyir izlemektedir. Türkiye'nin toplam erkek nüfusunun %3,90'ı ve toplam kadın nüfusunun %3,98'i KOP Bölgesi'nde yaşamaktadır (Tablo 6).

KOP illeri arasında 2014-2015 yıllarında en fazla nüfus artış hızına sahip il; binde 10,3 ile Konya olurken Konya ilini sırasıyla binde 7,6 ile Karaman, binde 6,4 ile Niğde binde 5,9 ile Aksaray izlemektedir. KOP Bölgesi'nin yıllık nüfus artış hızı 2014-2015 yılları arasında binde 9,1 olurken, Türkiye nüfus artış hızı oranı binde 13,4 olarak gerçekleşmiştir (Tablo 7).

Tablo 7 KOP Bölgesi İlleri Yıllık Nüfus Artış Hızı (Binde)

İLLER	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Aksaray	3,49	2,88	7,58	3,77	5,9
Karaman	5,88	6,05	10,63	10,13	7,6
Konya	12,20	6,71	13,04	14,13	10,3
Niğde	-1,12	8,02	9,91	0,7	6,4
KOP Bölgesi (*)	9,08	6,32	11,81	11,00	9,1
Türkiye	13,49	12,01	13,66	13,32	13,4

Kaynak: ADNKS 31/12/2015 sonuçları, <http://www.tuik.gov.tr>, [Ziy. Tar.:07/03/2016].

*KOP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından hesaplanmıştır. Nüfus artış hızı; iki sayım tarihi arasındaki dönemde, her 1.000 nüfus için artan nüfustur.

2.2.Göç

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) 2015 yılı sonuçlarına göre bölge içerisinde net göç (aldığı göç – verdiği göç) hızı en yüksek olan il binde -5,99 ile Niğde'dir. Sırasıyla Aksaray'ın binde -5,06, Karaman'ın binde -2,76 ve Konya'nın binde 0,11 net göç hızına sahip illerdir. Bölge illerinden Konya dışındaki diğer illerin göç veren il konumunda olduğunu, Konya ilinin göç alan il olduğu görülmektedir (Tablo 8).

Tablo 8 KOP Bölgesi İllerinin Aldığı Göç, Verdiği Göç ve Net Göç Hızı (2014-2015)

İBBS Düzey 3	ADNKS 2015 Nüfusu	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı (Binde)
Niğde TR713	386.514	13.878	15.959	-2.081	-5,99
Aksaray TR712	386.514	12.205	14.164	-1.959	-5,06
Karaman TR522	242.196	9.195	9.865	-670	-2,76
Konya TR521	2.130.544	56.817	57.056	-239	0,11

Kaynak: 31/12/2015 ADNKS sonuçları, <http://www.tuik.gov.tr>, [Ziy. Tar.:07/03/2016].

3. KOP BÖLGESİ KAMU YATIRIMLARI VE KOP EYLEM PLANI GERÇEKLEŞME BİLGİLERİ

3.1.Kamu Yatırımları

2008-2015 yılları itibariyle KOP Bölgesi'ne tahsis edilen kümülatif yatırım toplamının, tüm kamu yatırımları içerisinde aldığı pay %4,22 düzeyinde olmuştur (Tablo 9). KOP Eylem Planı'nın uygulanmaya başlamasıyla birlikte KOP Bölgesi yatırımlarının toplam kamu yatırımları içerisindeki payının yükselmesi hedeflenmektedir.

Tablo 9 KOP Bölgesi Kamu Yatırım Tahsislerinin Türkiye Kamu Yatırımları İçerisindeki Payı (2008-2015)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	TOPLAM (2008-2015)
KOP*	648.890	662.955	840.545	797.786	874.125	1.202.875	1.434.908	1.394.950	7.857.034
TÜRKİYE*	13.687.532	15.452.499	18.517.995	19.509.693	22.844.247	27.105.019	33.877.573	35.243.578	186.238.136
KOP/TR (%)	4,74	4,29	4,54	4,09	3,83	4,44	4,24	3,96	4,22

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, 2015 yılı Kamu Yatırımlarının İlere Göre Dağılımı

(* Tutarlar Bin TL Bazında tasnif edilmiş olup, birden çok ili kapsayan muhtelif proje tutarları toplama dâhil edilmemiştir.)

KOP Bölgesi'ne yapılan kamu yatırım miktarları sektörel bazda değerlendirildiğinde; yatırım tutarlarında dönemsel dalgalanmalar gözlemlense de genel olarak bölgenin almış olduğu tutarlar artış eğilimindedir (Tablo 10).

KOP Bölgesi'ne yapılan kamu yatırım tahsisleri 2008-2015 tarihleri itibariyle toplam 7 milyar 857 milyon 34 bin TL olmuştur. Yıllar itibariyle yapılan kamu yatırımlarında 2 milyon 103 bin 286 TL ile en büyük pay tarım sektörünün olmuştur. Son yedi yıllık kamu yatırım toplamının sektörlerde göre dağılımında ilk üç sırayı tarım sektörü (%26,12), ulaştırma sektörü (%19,65) ve eğitim sektörü (%18,85) almıştır.

Tablo 10 KOP Bölgesi Kamu Yatırımlarının 2008-2015 Yılları İtibariyle Sektörlere Göre Dağılımı* (Bin TL)

SEKTÖRLER	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	TOPLAM
Tarım	95.932	131.510	189.780	260.837	256.786	358.092	395.398	414.951	2.103.286
Madencilik	8.067	13.692	14.103	21.796	24.114	10.428	13.566	4.078	109.844
İmalat	85	0	6.688	3.813	0	6.181	500	1.150	18.417
Enerji	200.002	219.927	263.802	71.661	64.331	39.001	38.182	52.372	949.278
Ulaştırma	140.966	113.599	120.246	144.004	147.585	291.741	311.569	258.081	1.527.791
Turizm	300	2.336	2.250	813	2.157	5.750	1.150	9.700	24.456
Konut	0	1.282	1.388	2.155	2.596	6.254	2.898	3.723	20.296
Eğitim	66.323	88.924	116.027	163.328	193.605	235.250	354.518	306.700	1.524.675
Sağlık	56.326	16.500	55.550	46.600	24.550	58.600	65.450	77.149	400.725
DKH	80.889	75.185	70.711	82.779	158.401	191.578	251.677	267.046	1.178.266
Toplam	648.890	662.955	840.545	797.786	874.125	1.202.875	1.434.908	1.394.950	7.857.034

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, 2015 yılı Kamu Yatırımlarının İlere Göre Dağılımı

(* Tutarlar Bin TL Bazında tasnif edilmiş olup, birden çok ili kapsayan muhtelif proje tutarları toplama dâhil edilmemiştir.)

3.2.KOP Eylem Planı Gerçekleşme Bilgileri

KOP Eylem Planı'nın uygulanmasında izleme ve koordinasyondan sorumlu kuruluş KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığıdır. Planın bölge düzeyinde uygulanmasından Eylem Planı'nda yer alan bütün kamu kurum ve kuruluşları sorumludur.

KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı Eylem Planı kapsamında gerçekleşen ilerlemeleri üçer aylık dönemler halinde izlemekte ve hazırladığı dönem izleme raporlarını ilgililerle paylaşmaktadır.

KOP Eylem Planı kapsamında 2015 yılında 1.775.810 TL harcama gerçekleştirilmiştir. Eksenler bazında en çok harcama ise 1.030.394.000 TL ile 34 proje paketinin bulunduğu “Altyapının Geliştirilmesi ve Kentleşme” ekseninde, en az harcama ise 707.000 TL ile 14 proje paketinden oluşan “Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi” ekseninde gerçekleşmiştir (Tablo 11).

Tablo 11 Eksenlere Göre 2015 Yılı Proje Ödenek ve Harcama Toplamları (Bin TL)

EKSENLER	PROJELERİN YATIRIM PROGRAMINDAKİ TUTARI	2015 YILI ÖDENEĞİ	2015 YILI REVİZE ÖDENEĞİ	2015 YILI HARCAMASI
Toprak ve Su Kaynaklarının Sürdürülebilir Kullanımı	2.345.184	359.226	379.553	363.048
Ekonomik Yapının Güçlendirilmesi	112.836	30.214	34.623	31.104
Altyapının Geliştirilmesi ve Kentleşme	12.151.317	395.098	1.114.369	1.030.394
Beşeri ve Sosyal Yapının Güçlendirilmesi	1.810.987	451.386	595.819	350.556
Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi	1.055	1.047	1.047	707
TOPLAM	16.421.379	1.236.971	2.125.411	1.775.810

4. KOP BÖLGE KALKINMA İDARESİ TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN PROJELER

4.1.Küçük Ölçekli Sulama İşleri Programı (KÖSİP)

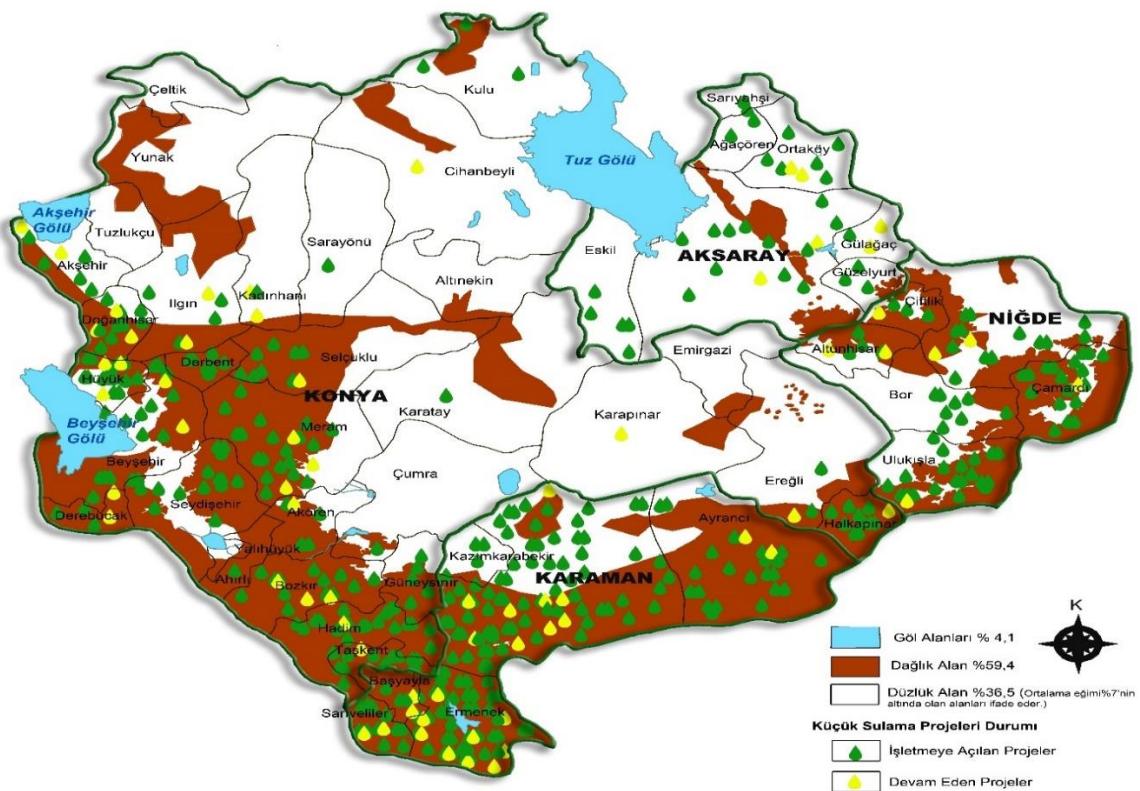
KOP İdaresi tarafından KOP illerinde kuraklığın önlenmesi, sulamada etkinliğin ve üretimde verimliliğin artırılması amacıyla, mevcut sulama sistemlerinin rehabilite edilmesi ve basınçlı sulama sistemlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik olarak Küçük Ölçekli Sulama İşleri Programı (KÖSİP) yürütülmektedir. Başkanlığın görev alanındaki Aksaray, Karaman, Konya ve Niğde illerinde başta dağlık kırsal alanlarda olmak üzere; küçük ölçekli gölet, sulama sistemleri, mevcut klasik tip sulama sistemlerinin rehabilitasyonu ve yaygınlaştırılması projelerini kapsamaktadır.

Bölgede yeterli yağışın olmamasına, kullanılabilir su kaynağı potansiyelinin az olmasına karşın tarıma elverişli arazinin çok olması yüzünden ancak söz konusu arazilerin yaklaşık 1/3'ü sulanabilmektedir (Şekil 2). Ayrıca bölgede yöre halkın yaşam kalitesini düşüren; altyapı problemleri, gelir getirici faaliyetlerin sınırlı olması ve bunlara bağlı oluşan yoğun göç hareketleri de bölgenin en önemli sorunlarını oluşturmaktadır.

KOP KÖSİP Projeleri ile özellikle dağlık kırsal alanlarda küçük depolamalar ve sulama tesisleri yapılarak sulama sorunu çözmeye çalışılmış, tarımsal amaçlı gelir seviyesini yükselterek buna bağlı istihdamı arttırmış ve sosyal refah düzeyi üzerinde kısa sürede faydaya dönüşmesi sağlanmıştır.

KOP illerinde 2011 ile 2013 yılları arasında İl Özel İdareleri ile işbirliği içerisinde uygulanan Küçük Ölçekli Sulama İşleri Programı (KÖSİP) kapsamında, Kalkınma Bakanlığı ve KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından Bölge İl Özel İdarelerine, 2014 yılından itibaren ise 6360 sayılı kanun gereğince Konya'da Konya Büyükşehir Belediyesi'ne ve Konya Valiliği'ne, diğer KOP illerinde ise İl Özel İdarelerine ödenekler aktarılmıştır.

KOP KÜÇÜK ÖLÇEKLİ SULAMA İŞLERİ PROGRAMI (KÖSİP) ULAŞILAN DURUM (2011-2015)

Şekil 2 Küçük Ölçekli Sulama Projelerini Gösteren Harita

Program kapsamında;

- 2011 yılında; Merkezi Yönetim bütçesinden tahsis edilen 50.000.000 TL ile KOP Bölgesinde 15.783 ha alan sulamaya açılmış, bu alanlardan yıllık 63.130.000 TL net gelir artışı elde edilerek 31.565 kişiye istihdam olanağı sağlanmıştır.
- 2012 yılında; 63.400.000 TL'lik ödenek ile bölgede 20.745 ha alan sulamaya açılmış, bu alanlardan yıllık 82.980.000 TL net gelir artışı elde edilerek 41.490 kişiye istihdam olanağı sağlanmıştır.
- 2013 yılında; 75.303.827 TL'lik ödenek ile bölgede 25.939 ha alan sulamaya açılmış, bu alanlardan yıllık 107.879.200 TL net gelir elde edilmiş ve 51.878 kişiye istihdam olanağı sağlanmıştır.
- 2014 yılında; 74.200.00 TL'lik ödenek ile bölgede 12.505 ha alan sulamaya açılmış, bu alanlardan yıllık 20.020.000 TL net gelir elde edilmiş ve 25.010 kişiye istihdam olanağı sağlanmıştır.

- 2015 yılında; 90.000.00 TL'lik ödenek ile bölgede 10.032 ha alan sulamaya açılmış, bu alanlardan yıllık 40.128.000 TL net gelir elde edilmiş ve 20.064 kişiye istihdam olanağı sağlanmıştır.
- Beş yılın toplamında ise; 352.903.827 TL ödenekle, 505 adet proje yapılmış, 85.003 ha alan sulamaya açılmıştır.

Program kapsamında 2011-2015 yılları arasında gerçekleştirilen faaliyetlerin il bazında katkılarını içeren veriler Tablo 12'de sunulmaktadır;

Tablo 12 KOP Bölgesi KÖSİP Kapsamında Gerçekleşen Projelerin Beş Yıllık Katkısının Değerlendirilmesi

İL	YIL	ÖDENEK TUTARI (TL)	PROJE SAYISI	SULAMAYA AÇILAN ALAN (HA)	İSTİHDAM ARTIŞI (KİŞİ)	YILLIK NET GELİR ARTIŞI (TL/YIL)
Aksaray	2011	4.200.000	14	3.384	6.768	13.536.000
	2012	7.000.000	6	2.850	5.700	11.400.000
	2013	10.075.956	3	1.717	3.434	6.868.000
	2014	13.500.000	7	2.358	4.716	9.432.000
	2015	16.750.000	10	2.073	4.146	8.292.000
	Toplam	51.525.956	40	12.382	24.764	49.528.000
Karaman	2011	10.500.000	41	5.162	10.324	20.648.000
	2012	13.400.000	38	7.986	15.972	31.944.000
	2013	14.825.956	36	18.138	36.276	72.552.000
	2014	16.000.000	39	5.522	11.044	22.088.000
	2015	14.000.000	33	3.506	7.012	14.024.000
	Toplam	68.725.956	187	40.314	80.628	161.256.000
Konya	2011	31.000.000	49	5.627	11.254	22.508.000
	2012	35.000.000	52	7.739	15.478	30.956.000
	2013	37.575.956	49	4.374	8.748	17.496.000
	2014	26.428.000	26	2.177	4.354	8.708.000
	2015	35.750.000	24	2.770	5.540	11.080.000
	Toplam	165.753.956	200	22.687	45.374	90.748.000
Niğde	2011	4.300.000	16	1.610	3.219	6.438.000
	2012	8.000.000	17	2.170	4.340	8.680.000
	2013	12.825.959	20	1.710	3.420	6.839.200
	2014	18.272.000	13	2.448	4.896	9.792.000
	2015	23.500.000	12	1.683	3.366	6.732.000
	Toplam	66.897.959	78	9.620	19.241	38.481.200
Genel Toplam		352.903.827	505	85.003	170.007	340.013.200

Kaynak: KOP BKİ Tarım ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğü, KÖSİP Durum Raporları

4.2.Karstik Çöküntü Alanlarının Belirlenmesi Projesi

Bölgede özellikle Karapınar ilçesi civarında son yıllarda artarak devam eden obruk oluşumlarının araştırılması ve can ve mal kayıplarının önüne geçilmesi için alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü (MTA) ile Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) işbirliği ve KOP İdaresi koordinasyonu ile protokol imzalanmış olup “Konya Kapalı Havzasında Karstik Çöküntü Alanları”nın belirlenmesine yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

4.3.Kırsal Dezavantajlı Alanlarda Tarımsal Kırsal Kalkınmaya Yönelik Model Geliştirilmesi ve Katma Değeri Yüksek Olan Meyvelerin Değer Zinciri Analizinin Yapılması Etüt Projesi

Kırsal dezavantajlı alanlarda hangi sektörlerde, nerde nasıl destekleme yapılması gereği ile ilgili bir model oluşturulması, KOP Bölgesi illerinde özellikle kırsal dezavantajlı alanlar için önemli bir gelir kaynağı olan elma, çilek, kiraz ve üzüm üretiminin, değer zinciri analizi, tedarik zinciri analizi, elmas modeli, GZFT Analizi, kümelenme vb. yaklaşımlar çerçevesinde incelenmesi ve Niğde ilinde meyve sebze toplama-dağıtım merkezi ile soğuk hava deposu kurulmasına yönelik ihtiyaç analizi yapılması amaçlanmaktadır.

4.4.KOP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi (KOP TEYAP)

KOP Bölgesinde, tarımla ilgili kurumların, özel kişi ve örgütler dâhil kuruluşların kapasitesinin artırılması ve tarımsal eğitim ve yayım hizmetlerinin çeşitlendirilmesi, çiftçilerin kapasitesinin artırılması ve yeni nesillere çiftçilik mesleğinin benimsetilmesi amaçlanmaktadır.

KOP TEYAP'ın etkili bir şekilde yürütülebilmesi için Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü işbirliğinde “KOP Bölgesinde Tarımsal Eğitim Yayım İhtiyaç Analizi” raporu tamamlanmıştır.

Aksaray ilinde "Tarımsal Yayım" konusunda, Karaman ilinde "Küçükbaş Hayvancılık (Koyun ve Keçi Yetiştiriciliği), Büyükbaba Hayvancılık" konularında ve Konya ilinde "Serbest Sistem Tavukçuluk" konusunda teknik personel eğitimleri verilmiştir. KOP TEYAP web sitesi ve logosu hizmet alım işi ve projede kullanılmak üzere malzeme alımı yapılmıştır.

KOP Bölgesindeki kamu kurum ve kuruluşlarının (STK'ların katılımıyla) çiftçilere yönelik yapacakları eğitim projeleri için 2015 yılında “Tarımsal Eğitim ve Yayım Mali Destek Programı”na çıkmıştır.

4.5.Tarım Dışı Faaliyetlerin Yaygınlaştırılarak Halkın Gelir Düzeyinin Artırılması Projesi

Proje ile dağlık/kırsal kesimde ve tarım dışı alanlarda yaşayan nüfusa ek bir gelir getirilmesi ve bu nüfusun yerinde kalarak üretime destek olunması amaçlanmaktadır. Bu kapsamında “Selçuk Üniversitesi İşlenebilir Taşlar Lapidari (Süs taşı İşleme) Araştırma Uygulama ve Eğitim Atölyesi” kurulacak olup bu atölyede eğitim gören dağlık/kırsal kesimdeki vatandaşların başlangıçta seçilecek pilot ilçelerde kurulacak olan mini atölyelerde kendi yörelerinden bulabilecekleri doğal taşları aramaları, işlemeleri veya gerektiğinde bu çeşit doğal taşların Selçuk Üniversitesi tarafından tedarik edilmek suretiyle işleyerek ek gelir elde etmeleri hedeflenmiştir.

4.6.Ulaşım Güzergâhında Kırsal Kalkınmaya Yönelik Gelir Getirici Faaliyetleri Araştırma Projesi

KOP Bölgesi'nin Akdeniz'e çıkış kapısı olan ve yılda yaklaşık 5 milyon aracın seyahat ettiği Konya-Antalya yolu üzerinde, Seydişehir ilçesinde turizm ve yerel kalkınmaya katkı sağlayacak çok amaçlı, doğa ile uyumlu bir eko-turizm ve rekreasyon alanının oluşturulmasına yönelik projenin ilk aşamasını oluşturan fizibilite etabının ihalesi yapılmıştır.

4.7.Girişimcilik ve Yenilik İhtiyaç Analizi Araştırma Projesi

KOP Bölgesi illerinin karşılaştırmalı olarak sanayi durumunun ortaya koyması, girişimcilik ve yenilik konusunda mevcut durum analizinin yanı sıra yol haritasının oluşturulması ve tespit edilen sorunlara çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve tanıtımının yapılması amaçlanmaktadır.

Bölgelik gelişmişlik farklarının azaltılmasında ve refah düzeyinin yükseltilmesinde bölgesel, ulusal ve uluslararası boyutları bulunan önemli bir konu olan Girişimcilik ve Yenilik alanında yapılan çalışmaların yetersizliği ve konunun önemi dikkate alınarak bölgede bulunan kamu kurum ve kuruluşların katılımı ile ihtiyaç analizi yapılmıştır. İşin 30.12.2015 tarihinde ön yeterlik ihalesi yapılmıştır.

4.8.Enerji Verimliliği Uygulama Alanlarının Araştırılması ve Bilinçlendirme Faaliyetlerinin Yapılması Projesi

Yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması, bölgede enerji verimliliği konusunda farkındalık oluşturulması, toplumda enerji verimliliği bilincinin artması, kompakt, kullanılabilir, enerji ihtiyacını %100 yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlayan örnek bir sosyal yaşam alanı oluşturulması hedeflenmektedir. Projenin 2017 yılı sonunda tamamlanması planlanmaktadır. Niğde Üniversitesi Rektörlüğü ile protokol imzalanmış olup üniversite gerekli malzemelerin alımını yapmıştır.

4.9.KOP Bölgesi Turizm Master Planı Projesi

KOP Bölgesi'nde sürdürülebilir turizm yaklaşımının benimsenmesi, sürdürülebilir istihdamın sağlanması ve bölgenin gelişiminde turizmin öncü bir sektör konumuna ulaşılması için turizm sektörüne yönelik ilke, politika, hedef ve stratejilerin mekânsal boyutu ile değerlendirilerek belirlenmesini amaçlayan "KOP Bölgesi Turizm Master Planı" projesi yürütülmektedir.

4.10.Zeyve Pazarında Yörük ve Türkmen Kültürüün Yaşatılması Projesi

Yörük ve Türkmen kültürünün halen yaşatıldığı nadir alanlardan birisi olan Zeyve Pazarı'nda (Karaman) yerel turizmin canlandırılması için yürütülen proje kapsamında doğal ve kültürel denge gözetilerek rekreatif çalışmaları yapılmaktadır. Bu çerçevede Zeyve Rekreasyon Alanı'nda, Ermenek Baraj Gölü ile de etkileşim içerisinde olacak şekilde çevre düzenlemesi gerçekleştirilmektedir.

4.11.Mevlevi Köyü Projesi

Konya'yı ziyarete gelen misafirlerin Mevlevilik kültür ve sanatını tanıyıp yaşayabilecekleri, Hz. Mevlâna ve öğretilerini en doğru şekilde öğrenip içselleştirebilecekleri, o dönemin koşul ve yapısını yansıtacak bir "Mevlevi Köyü" oluşturulması planlanmaktadır. Bu kapsamda, Mevlâna Celaleddin-i Rumi'nin inanç ve düşünce sisteminin, sözlü ve basılı aktarımının yanı sıra yaşanarak öğretileceği eğitim-kültür ve aynı zamanda turizm merkezi olabilecek bir yerleşme/köy modeli oluşturmak ve bu modelin uygulanabilirliği ve sürdürülebilirliğine yönelik olarak Mevlevi Köyü Projesi fizibilite çalışması gerçekleştirilmektedir.

4.12.Nasreddin Hoca Dünya Mizah Köyü Projesi

Proje ile Akşehir'de bir mizah kümelenmesi sağlanarak bölgenin bilinirliğini artıracak, bölgenin kültürel yönden gelişimine katkı sağlayacak yaşayan bir mizah köyü/sokağı oluşturulmasına yönelik fizibilite çalışması yapılmaktadır. Proje ile Nasreddin Hoca'nın sözlü kültür geleneğinin korunması ve aktarılması, Nasreddin Hoca ve öğretmenlerinin bilinirliğinin arttırılması ve gelecek kuşaklara aktarımının sağlanması, kentlerin kültürel geçmişlerinde yer alan ve kent kimliğini oluşturan önemli değerlerin kentin tanıtımı konusunda etkin bir şekilde nasıl kullanılabileceğine dair örnek bir model ortaya konulması ve Akşehir ilçesinde hizmet sektörünün geliştirilerek istihdamın artırılması amaçlanmaktadır.

4.13.KOP Bölgesi Trafik Güvenliği Araştırması Projesi

Proje kapsamında ülkemizin en önemli meselelerinden biri olan “Trafik Güvenliği” konusu ile ilgili olarak Aksaray, Karaman, Konya ve Niğde illerinde Karayolları Bölge Müdürlüğü, Emniyet Müdürlüğü, Belediyeler başta olmak üzere kamu kurum, kuruluş, STK ve ilgili olabilecek tüm taraflarından görüş ve önerileri de çalışma kapsamında değerlendirilerek ölümlü ve yaralanmalı trafik kazalarının en aza indirilmesi ve güvenli bir ulaşım sistemine yönelik çözüm önerileri sunulması hedeflenmektedir. Projenin 2016 yılı Nisan ayında tamamlanması planlanmaktadır.

4.14.Veri Merkezleri Bölgesi Uygunluk Araştırması Projesi

Başkanlığımızca bilişim sektöründe yatırım yapmayı planlayan yatırımcılara kılavuz olması, farkındalıkların sağlanması, yatırım öncesi fizibilite ihtiyaçlarının karşılanması ve uluslararası düzeyde yatırımcıların da ilgi duyabileceği konsept bir veri merkezi bölgesi modelinin ortaya konulabilmesi amacıyla başlanan proje 4 ana fazdan oluşmaktadır.

Projenin 1. fazı sektörün mevcut durumunun genel analizi ile Konya'da kurulacak veri merkezi için gereksinimler ve stratejilerin tespitinin yanı sıra seçilecek yer için uluslararası standartlar çerçevesinde genel ve detay seçim kriterleri belirleme çalışmaları ile tamamlanmıştır. Mevcut durum ve potansiyelin belirlenmesi için kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör temsilcilerini kapsayan yüz yüze mülakat tekniği anket çalışmaları yapılmıştır. 2015 Nisan ayında Dubai'deki

örnek veri merkezi bölgesi ziyaret edilmiş ve gerekli teknik incelemelerde bulunulmuştur. Bu çalışmalar sonrasında bir üst strateji ve yönetim modeli ortaya konulmuştur.

Projenin 2. fazında Konya ilinde uluslararası standartlar ve faz 1 aşamasında belirlenen genel yer seçim kriterlerine göre bölgeler belirlenmiştir. Proje kontrol teşkilatı üyelerinin de katıldığı saha araştırmaları yapılmış ve uygun 8 bölge tespit edilmiştir. Bu 8 bölgede ise detay yer seçim kriterlerine ve saha araştırmalarına göre incelemeler yapılmış, kurum görüşleri alınmış bunların neticesinde en uygun 3 bölge seçilmiştir.

Faz 3'te 2. faz sonunda idareimize sunulan en uygun 3 bölgede, mevzuata uygunluk esas alınarak gerekli jeolojik, jeofizik ve jeoteknik analizler yapılmıştır. Saha analizleri sonuçları ve konsept planlarda değerlendirilerek saha ve plan kombinasyonlarının VMB için karşılaşmalı üstünlüğünü gösteren bir “Karar Verme Matrisi” ile kıyaslanarak nihai olarak veri merkezi bölgesi belirlenmiştir.

Faz 4'te ise belirlenen alanda Konya VMB için konsept plan, işletme modeli hazırlanarak, iş planı ve tanıtım faaliyetleri yürütülmüştür.

4.15.KOP Bölgesindeki Kültür Varlıklarının Envanteri ve Sosyo-Ekonomiye Katkısı Projesi

Proje kapsamında KOP Bölgesi'nde resmi kayıtları bulunan/bulunmayan doğal ve kültür varlıklarının saptanarak envanterinin yapılması amaçlanmaktadır. Resmi kayıtları bulunan/bulunmayan doğal, arkeolojik, taşınmaz, somut olmayan kültür varlıklarının saptanarak envanterinin yapılması ve bunlara ilişkin; her türlü tespit, belgeleme, araştırma, görsel ve yazılı dokümanın hazırlanması projenin genel faaliyetlerini oluşturmaktadır. Söz konusu proje; Doğal Varlıklar, Taşınmaz Kültür Varlıkları, Halk Kültürü, Tanıtım bileşenlerinden oluşmaktadır.

4.16.Yerel Yönetim Personelinin Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi

Proje ile yerel yönetimlerin proje üretme kapasitelerini artırmak, projeler aracılığıyla yurtçi ve yurtdışındaki hibe programları takip edilerek bölgeye ilave kaynak sağlanması ve kişisel gelişim ve mevzuat eğitimleri sayesinde yerel yönetimlerin daha etkin hizmet sunmasına katkı sağlamak amaçlanmaktadır. Projeye 16 Eylül 2015 tarihinde Karaman, Konya ve Niğde illerinde, 30 Eylül 2015 tarihinde de Aksaray ilinde ilk eğitimler verilerek başlanmış olup 15.11.2015 tarihinde de son eğitimler verilerek proje tamamlanmıştır. Eğitim kapsamında KOP Bölgesinde 47 belediyeden 136 personele;

- Proje yazma,
- Proje uygulama,
- Proje yönetme,
- Mevzuat eğitimi,
- Kişisel gelişim

becerilerine ilişkin 5 kursta eğitimler verilmiştir.

Eğitimler sonucunda 114 belediye personeli sertifika almaya hak kazanmıştır. Proje kapsamında; 02.12.2015 tarihinde KOP İdaresi Başkanlığı'nda 2 Milletvekili, 11 Belediye Başkanı, 3 Belediye Başkan Yardımcısı ve 66 belediye personelinin katılımlarıyla "Yerel Yönetim Personelinin Kapasitesinin Geliştirilmesi" projesi kapanış ve sertifika töreni programı yapılmıştır.

4.17.KOP Bölgesi'nde Kuraklık Algısı ve Sosyo-Ekonominik Etkisi Araştırması Projesi

Proje kapsamında, 2015- 2107 yılları arasında Türkiye'de kuraklık sorununun en fazla yaşandığı KOP Bölgesi'nde tarımsal faaliyette bulunan üreticilerin, üretici örgütlerinin, meslek birliklerinin ve odalarının, yerel yönetimlerin ve ilgili üniversite, kamu kurum ve kuruluşlarının, kuraklık algısı, kuraklığın boyutu, etkileri ve kuraklığa karşı alınan ve alınması gereken tedbirler hakkındaki düşünceleri saptanacaktır.

4.18.Mera ve Tıbbi Aromatik Bitkilerin Adaptasyonunun Araştırılması, Üretimi ve Yayımları Projesi

Mera ve Tıbbi Aromatik Bitkilerin Adaptasyonunun Araştırılması, Üretimi ve Yayımları Projesi, KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın finansman desteği ile Toprak Su ve Çölleşme İle Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilecektir.

Proje kapsamında yapılacak çalışmalar ile:

- Bölgemizde yetiştirmeye uygun mera ve tıbbi aromatik bitkilerin adaptasyon çalışmalarının yapılarak uygun olan tür ve çeşitlerin belirlenmesi,
- Belirlenen bitkilerin gübreleme, su tüketimi, rüzgâr erozyonunda toz taşınımına etkileri ve mekanizasyon konularının araştırılması,
- Sera şartlarında bitki yetiştirme tekniklerinin yöre halkına öğretilmesi,
- Geleneksel tarım ile tıbbi aromatik bitki tarımının avantaj ve dezavantajlarının ortaya koyulması,
- Kurak iklim şartlarında fazla su ihtiyacı duymadan yetiştirebilecek Atriplex Canescens bitkisinin üretimi ile rüzgâr erozyonunun engellenmesine katkıda bulunulması ve bu bitkinin meralara dikimi ile mera vasfini kaybetmiş alanların yeniden mera vasfina kavuşmasıyla küçükbaş hayvancılığa da katkı sağlanması,
- Kuraklık ve çölleşme açısından çok hassas olan ülkemiz ve özellikle KOP Bölgesi'nin sürdürülebilir doğal bitki örtüsüne katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

4.19.KOP Bölgesindeki Bitkisel Üretime Yönelik Sulama Projelerinin Ekonomik ve Sosyal Etkilerinin Değerlendirilmesi Projesi

İhalesi yapılmış olup sözleşmesi imzalanmıştır. Proje kapsamında; KOP KÖSİP ile her bir il için uygulanan projelerin en az %20'si, DSİ küçük sulama projeleri kapsamında uygulanan sulama projelerinden en az %5'i ve DSİ büyük sulama projeleri kapsamında ise Aksaray Karaman ve Niğde İllerinden 1'er, Konya ili için 2 büyük sulama projesi incelenecektir. Projenin 1. etabı tamamlanmıştır.

5. KOP BÖLGESİ SEKTÖREL VERİLERİ

5.1.Tarım

Bölge, Türkiye yüzölçümünün %8,3'ünü, sahip olduğu tarıma elverişli 2,9 milyon ha arazisi ile de Türkiye tarım alanlarının %12,2'sini bünyesinde barındırmaktadır. Bu alanın sadece 924 bin ha'lık kısmında ve yeraltı suyu ağırlıklı olmak üzere sulu tarım (%30,8), kalanında ise kuru tarım yapılmaktadır. Tarım alanlarının %28'ine karşılık gelen 845 bin ha alanda yağış yetersizliği nedeniyle zorunlu olarak nadas uygulanmaktadır. Bölgede ayrıca yaklaşık 1,6 milyon ha düşük verimli ve bozulma sürecine girmiş çayır-mera alanları bulunmaktadır.

5.1.1.KOP Bölgesi Toprak, Su Varlığı ve İklim

Bölge, coğrafi konumu itibariyle ülkemizin en az yağış alan bölgesidir. Türkiye'nin uzun yıllar yıllık yağış ortalaması 643 mm olmasına karşın bölgedeki ortalama 330 mm civarındadır. Bölgenin sahip olduğu yıllık toplam su potansiyeli 21,4 milyar m³ olup bu rakam Türkiye yıllık su potansiyelinin %4'üne tekabül etmektedir.

Bölge, 2.904.173 ha tarım arazisi ile Türkiye tarım arazisi varlığının %12,19'una, 4,4 milyar m³ kullanılabilir su varlığı ile Türkiye kullanılabilir su varlığının %4'üne sahiptir. Bölge tarım arazilerinin ancak %30'u sulanabilmekte, toplam arazinin %70'inde ise kuru tarım yapılmaktadır.

Tarım alt yapısının yeterli olmaması ve çiftçilerin ekonomik nedenlerle su ihtiyacı fazla olan bitkilere yönelmesi, tarım alanlarının ancak %30'u sulanabilen bölgede su varlığını tehdit eder hale gelmiştir. Kullanılabilir su potansiyelinin %44'ünü oluşturan yerüstü su kaynağı yetersiz olduğundan, sulama büyük ölçüde sayıları 100 bini aşan ve çoğunuğu ruhsatsız yeraltı suyu kuyularından yüksek enerji sarfiyatları ile gerçekleştirilen çekimlere bağlı olarak sürdürülebilmektedir.

Arazi varlığına göre kullanılabilir su kaynakları kısıtlı olmasına rağmen geniş ve tarıma uygun arazileri olan bölgede tarımsal üretim ağırlıklı bir kapasite geliştirme ve kalkınma politikası uygulanmıştır. Bu kapsamda başta bölgeye havza dışından su getirecek olan Mavi Tünel Projesi olmak üzere çok sayıda sulama yatırımı hayatı geçirilmiştir.

Göksu Havzasından Konya Kapalı Havzasına su aktarılması projesi kapsamında 3 adet baraj (Bağbaşı, Bozkır ve Afşar), 1 adet tünel (Mavi Tünel) ile Afşar-Bağbaşı-Hadimi Derivasyon Tüneli tamamlandığında yılda 414 milyon m³ (ton) su getirilmesi hedeflenmiştir. Aktarılacak suyun 100 milyon m³'luk kısmı Konya kentinin uzun vadeli içme-kullanma ve endüstri suyu ihtiyacının karşılanması için tahsis edilmiş olup, kalan 314 milyon m³ 'ü tarımsal sulama amaçlı olarak Konya-Çumra ve Karaman Ovalarında yaklaşık 65.000 ha tarım arazisinin sulanması sağlanacaktır. Bu proje paketi için sulama şebekesi maliyeti hariç yaklaşık 1 milyar TL ödenek öngörülmektedir.

Tablo 13 Göksu Havzasından Su Temini (Mavi Tünel) Proje Paketindeki Tesislere Ait Maliyetler*

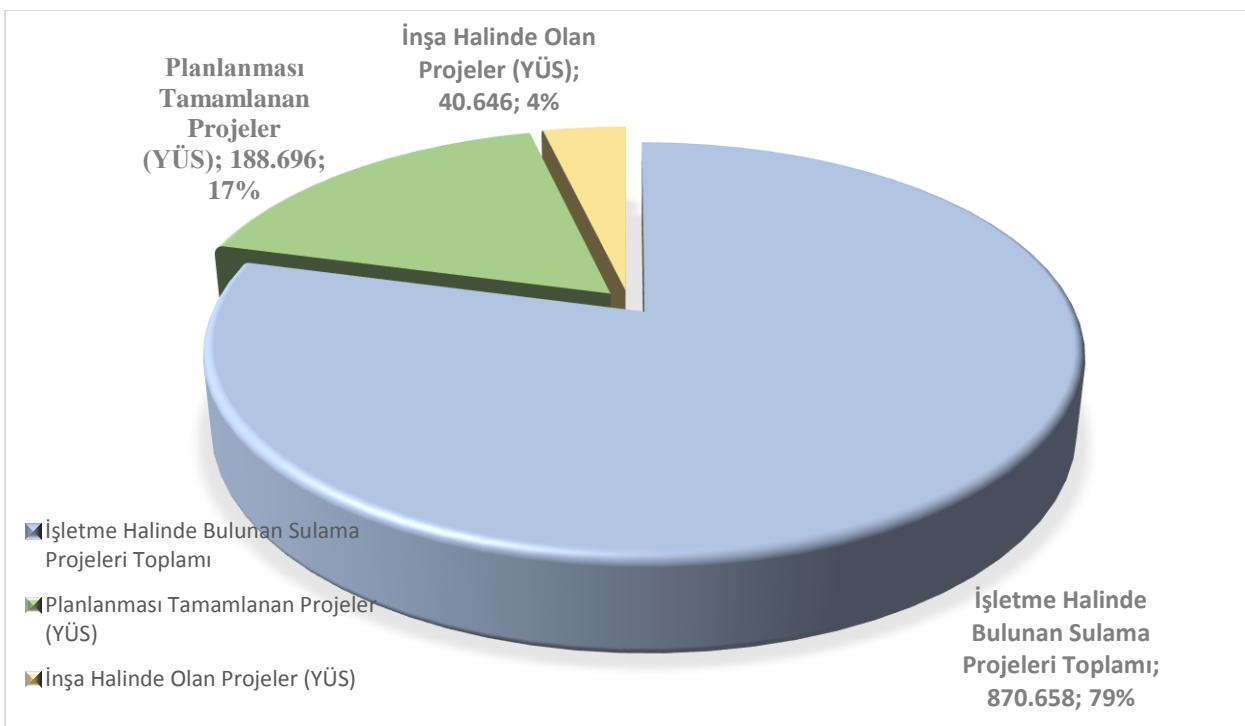
PROJE ADI	ÖDENEK (MİLYON TL)
Bağbaşı Barajı ve Mavi Tüneli	307
Bozkır Barajı	115
Afşar Hadimi Barajı	165
Afşar-Bağbaşı Hadimi Tüneli (Derivasyon)	108
Mavi Regülatörü ve Apa Hotamış İsale (AHİ) Kanalı (Derivasyon)	168
Hotamış depolaması	130
Toplam	993

*: Maliyetler projelerin ihale edildikleri yıllar itibarı ile verilmiştir. Bu miktar suyun dağıtımını ile ilgili projeler (Konya-Çumra III. Merhale) 2015-2018 yılına kadar tamamlanacak olup tahmini ilave maliyetin 588 milyon TL olacağı beklenmektedir (Bu kapsamında yapılacak toplam 1,650 milyar yer üstü sulama sahaları kaplı sistem dönüşüm yatırımlının 588 milyon TL'lik kısmı Mavi Tünelden gelecek su ile sulanacak yeni sahalar, 1,062 milyar TL'lik bütçe ise 177 bin ha'lık Sulama Birlikleri rehabilitasyon sahaları için gerekmektedir).

Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel'in inşaatları tamamlanmış ve 2012 yılında projenin ilk etapları olan bu üniteler işletmeye açılmıştır. Bu üniteler ile yılda 180 milyon m³ suyun iletimi sağlanmıştır. Bozkır Barajı inşaatı %95 aşamasında olup göl alanından geçen yol yapım çalışmaları devam etmektedir. Afşar Barajı inşaatı %85 ve Afşar Bağbaşı Hadimi Tüneli inşaatı ise %71 aşamasındadır. Ancak iş tasfiye edilmiş olup ihalesi tekrar yapılacaktır (Tablo 13).

5.1.1.1.KOP Bölgesinde Sulamaya Açılan Alanlar

- Sulanan Alan (İşletmede) : 870.658 ha (%79,15)
- Planlaması Tamamlanan : 188.696 ha (%17,15)
- İnşaat Halinde : 40.646 ha (%3,70)
- Sulanacak Toplam Alan : 1.100.000 ha

Şekil 3 KOP Bölgesi’nde Sulama Durumu (%), 2015

KOP Bölgesi’nde hedeflenen sulanacak alan toplamı 1.100.000 hektardır (Şekil 3). Buna bağlı olarak toplam sulanacak alanlara bakıldığından; sulanen alan (işletmede) 870.658 ha ile %79,15'lik, planlaması tamamlanan alan 188.696 ha ile %17,15'lik, inşaat halindeki alan 40.646 ha ile %3,70'lik kısımlarını oluşturmaktadır.

Tablo 14 KOP Bölgesi’nde Yıllar İtibarıyle Sulamaya Açılan Alanlar

İL	2002	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Aksaray	89.563	99.317	101.223	104.220	105.690	108.259	109.658
Karaman	65.332	72.614	74.036	76.273	77.370	79.288	80.689
Konya	469.088	521.106	531.271	547.250	555.087	568.789	570.188
Niğde	89.951	99.745	101.659	104.667	106.143	108.723	110.123
KOP	713.934	792.782	808.190	832.410	844.290	865.059	870.658

Kaynak: DSİ, 2016, Takdim Raporu

KOP BKİ Tarım ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğü, KÖSİP Durum Raporları

2002 yılında 713.934 ha olan sulamaya açılan alan miktarı 2015 yılı sonu itibarıyle 870.658 ha alana ulaştırılmıştır (Tablo 14).

5.1.2.KOP Bölgesi’nde Tarımsal Alan Kullanımı

KOP Bölgesinde 2.904.173 ha işlenen arazi bulunmaktadır. Bölge tarım arazisinin % 63'ünü tarla arazisi, % 31'ini nadas, % 4'ünü meyve ve % 2'sini sebze alanları oluşturmaktadır.

5.1.3.KOP Bölgesinde Öne Çıkan Bitkisel Ürünler

KOP Bölgesi, Türkiye lale üretiminin %97'sini, yonca (tohum) üretimin %81'ini, fasulye (kuru) üretimin %67'sini, havuç üretimin %59'unu, şeker pancarı üretimin %54'ünü, kabak (çerezlik) üretimin %51'ini, çavdar üretimin %40'ını, kimyon üretimin %38'ini, patates üretimin %37'sini, elma üretimin %35'ini, mercimek (yeşil) üretimin %27'sini, arpa üretimin %24'ünü, nohut üretimin % 21'ini, yonca (yeşil ot) üretimin %21'ini, buğday üretimin %20'sini, vişne üretimin %19'unu, ayçiçeği üretimin %18'ini, lahana üretimin %17'sini, kiraz üretimin %16'sını, sarımsak üretimin %13'ünü, mısır (dane) üretimin %12'sini, mısır (silajlık) üretimin %12'sini, kavun üretimin %11'ini, fiğ üretimin %10'unu, çilek üretimin %7'sini, üzüm üretimin %6'sını karşılamaktadır. Bu veriler bölgenin, yazlık ekimi yapılan ve su ihtiyacı nispeten yüksek ürünlerde ön plana çıktığını ve aynı zamanda ülke gıda üretimindeki ağırlığını göstermektedir.

5.1.4.KOP Bölgesi Hayvan Varlığı

KOP Bölgesi, hayvansal üretimde de ülkemizin önemli bir tedarikçi konumundadır. Bölgedeki toplam büyükbaş varlığı 1.128.603 baş olup, bu oranın Türkiye'deki toplam büyükbaş varlığı içerisindeki payı %10'dur.

Tablo 15 KOP Bölgesi, Türkiye Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Varlığı (2015)

	AKSARAY	KARAMAN	KONYA	NİĞDE	KOP	TÜRKİYE
Sığır (Yerli)	2.809	1.055	50.465	1.486	55.815	1.874.925
Manda	722	0	315	27	1.064	133.766
Sığır (Kültür)	103.329	40.477	480.129	126.412	750.347	6.835.343
Sığır (Melez)	74.510	17.674	209.239	19.954	321.377	5.733.803
Koyun (Merinos)	4.498	137.382	317.586	5.936	465.402	2.205.576
Koyun (Yerli)	454.647	309.825	1.544.436	456.090	2.764.998	29.302.358
Keçi (Kıl)	53.697	167.877	254.293	82.933	558.800	10.210.338
Keçi (Tiftik)	160	1.892	875	1.809	4.736	205.828

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr>, [Ziy. Tar.: 15/06/2016].

Aynı şekilde küçükbaş hayvan varlığı incelendiğinde; KOP Bölgesi’nde toplam koyun sayısının 3.230.400 adet olduğu, bu sayının Türkiye'deki toplam koyun sayısı içerisindeki payının da

%10,25 olduğu görülmektedir. Bölgenin toplam keçi varlığı 563.536 adettir. Bölgedeki toplam keçi varlığının Türkiye içerisinde aldığı oran ise % 5,41 olmuştur (Tablo 15).

Tablo 16 KOP Bölgesi, Türkiye Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvanlardan Elde Edilen Süt Miktarı (Ton) (2015)

	AKSARAY	KARAMAN	KONYA	NİĞDE	KOP	TÜRKİYE
Sığır (Yerli)	1.541	772	18.145	895	21.354	945.581
Manda	461	0	155	9	626	62.761
Sığır (Kültür)	208.669	66.394	709.237	242.784	1.227.084	9.672.573
Sığır (Melez)	112.542	23.023	203.166	28.533	367.263	6.315.366
Koyun (Merinos)	76	4.431	5.905	220	10.631	47.990
Koyun (Yerli)	20.527	13.093	71.887	21.421	126.928	1.129.237
Keçi (Kıl)	2.772	9.420	10.343	4.898	27.433	477.824
Keçi (Tiftik)	3	37	19	40	99	3.350

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr>, [Ziy. Tar. :15/06/2016].

Bölgede küçükbaş ve büyükbaş hayvan varlığından elde edilen süt miktarı 1.781.418 ton olup 18.654.682 ton olan Türkiye toplam süt miktarının %9,5'ini oluşturmaktadır. Koyundan elde edilen toplam süt miktarı 137.559 ton olup; Türkiye içerisindeki koyundan elde edilen süt miktarı içerisindeki payı %11,68 olmuştur. Bölgедe sağlanan keçi sütünün toplam miktarı ise; 27.532 ton olup, bu miktarın Türkiye toplam sağlanan keçi sütüne oranı %5,72 olmuştur (Tablo 16).

Tablo 17 KOP Bölgesi ve Türkiye'de Kümes Hayvancı Varlığı (2015)

	YUMURTA TAVUĞU	ET TAVUĞU	ÖRDEK	HİNDİ	KAZ
Aksaray	290.120	0	5.871	12.495	6.635
Karaman	1.133.348	0	756	3.454	1.102
Konya	11.557.230	757.800	7.061	49.218	15.792
Niğde	501.963	360.000	4.501	11.272	5.563
KOP	13.482.661	1.117.800	18.189	76.439	29.092
Türkiye	98.597.340	398.387	398.387	2.827.731	850.694

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr>, [Ziy. Tar. :15/06/2016].

KOP Bölgesi'nde yumurta tavuğu sayısı 13.482.661 adettir. Bölge, Türkiye yumurta tavuğu varlığı içerisinde aldığı %13,67 orayıyla bu sektörde önemli bir yere sahiptir (Tablo 17).

Arıcılık faaliyetleri incelendiğinde ise toplam kovan sayısının 205.461 adet olduğu bu sayının Türkiye kovan sayısının %2,66'sını oluşturduğu görülmüştür. KOP Bölgesi, 2.313 ton bal üretimi

ile Türkiye bal üretiminin %2,14'lük orana sahiptir. Bölge bal üretiminin %46'sı Konya, %25,33'ü Niğde, %18,42'si Karaman ve %10,24'ü Aksaray illerinden karşılanmaktadır.

5.2.Enerji

Dünyada gelişen sanayileşme sürecine paralel olarak enerjiye olan ihtiyaçta giderek artmaktadır. Bu durum hızla tükenmekte olan fosil kaynaklardan üretilmekte olan enerjinin yanı sıra yenilenebilir enerji kaynaklarının da dünya geleceği için ne derece önemli olduğunu ortaya koymaktadır. KOP Bölgesi, gerek fosil yakıtlardan elde edilebilecek enerji kaynakları gerekse yenilenebilir enerji kaynakları potansiyeli açısından, ülkemiz için önem arz etmektedir. Ayrıca, ülkemiz enerji arz güvenliği yönünden de stratejik öneme sahiptir.

Konya ili Karapınar ilçesi ve Karaman ili Ayrancı ilçesi sınırları içerisinde Maden Tetkik ve Arama (MTA) Genel Müdürlüğü tarafından 2010 yılında yapılan çalışmalarda, kurulacak olan Karapınar-Ayrancı Termik Santrali'ni 30 yıl besleyebilecek büyülükte hesaplanan 1,832 milyar tonluk kömür rezervi tespit edilmiştir.

Ayrıca KOP Bölgesi güneşlenme süresi, yatay yüzeye gelen toplam radyasyon değeri ve kullanılmayan geniş düz arazilerin varlığı nedeniyle güneş enerjisinden elektrik üretimi yönüyle de ön plana çıkmaya başlamıştır.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) tarafından Türkiye'ye tahsis edilen 600 MW'lık Güneş Enerji Santrali (GES), ilk sırada Konya ili (92 MW) olmak üzere, Aksaray-Karaman-Niğde illerinde toplamda KOP Bölgesi için 156 MW'lık kurulu güç tahsis edilmiştir. Bu miktar Türkiye'ye tahsis edilen toplam miktarın %26'sına tekabül etmektedir. Bu kapsamda, Konya ili Karapınar ilçesinde Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi (EİEB) kurulmasına ilişkin karar, 08.09.2012 tarih ve 28405 sayılı Resmi Gazete'de, Niğde ili Bor ilçesinde EİEB kurulmasına ilişkin karar ise 19.11.2015 tarih ve 29537 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bölge illerinde 2015 yılı sonu itibarıyle işletmede olan, inşaat aşamasında olan ve kurulumu planlanan Hidro Elektrik Santralleri'(HES) nin tamamlanmasıyla 901,47 MW kurulu güce sahip olması ve 2.988,27 GWh/yıl enerji elde edilmesi beklenmektedir. KOP Bölgesi'nde işletmede olan 14 adet HES'in kurulu gücü 697,19 MW, yıllık enerji üretimi 2.325,32 GWh/yıl'dır. Planlama

aşamasındaki 12 adet HES'in kurulu gücü 143,4 MW, yıllık enerji üretimi ise 458,5 milyon kWh/yıl'dır. Su kullanım anlaşması çerçevesinde yapılan 3 adet HES 'in kurulu gücü 57,13 MW, yıllık enerji üretimi 190,45 milyon kWh/yıl'dır. İnşaat halinde olan 1 adet HES'in ise kurulu gücü 3,75 MW, yıllık enerji üretimi 14 GWh/yıl'dır (Tablo 18).

Tablo 18 KOP Bölgesi'nde Enerji

Enerji Tesisinin Adı	İli	Mevcut Durum	Kurulu Güç (MW)	Enerji Üretimi (GWh/yıl)
Gezende Barajı ve HES	Mersin	İşletmede	159,30	528
Yerköprü HES	Konya	İşletmede	10,56	65
İvriz HES	Konya	İşletmede	1,10	4
Dere HES	Konya	İşletmede	0,40	2
Güneyyaka HES	Konya	İşletmede	6,63	13
Bozkır HES	Konya	Planlama	15	36
Akça HES	Konya	Planlama	2	8,5
Üçpınar HES	Konya	Planlama	4	13
Bağbaşı B. ve Mavi Tünel HES	Konya	Planlama	25	84
Alata HES	Konya	Planlama	2	4
Asarcık HES	Konya	Planlama	17	44
Bozkır Barajı HES	Konya	Planlama	15	84
Çamardı HES	Niğde	İşletmede	0,1	1
Ermenek Barajı ve HES	Karaman	İşletmede	306,5	1.047,8
Kepezkaya HES	Karaman	İşletmede	30	81
Damlapınar HES	Karaman	İşletmede	17	60
Güler HES	Karaman	İşletmede	28	74
Balkusan HES	Karaman	İşletmede	28	120
Daran-1 HES	Karaman	İşletmede	48	126
Daran-2 HES	Karaman	İşletmede	20	52
Bucaklışa	Karaman	İşletmede	41,60	151,52
Zeyve HES	Karaman	İnşaat	3,75	14
Yalman HES	Karaman	Planlama	1	5
Ketir HES	Karaman	Planlama	30	72
Efsun HES	Karaman	Planlama	9	30
Ermenek HES	Karaman	Planlama	1,40	1
Yeşilköy Barajı ve HES	Karaman	Planlama	22	77
Gökdere HES	Karaman	Su Kullanım Anlaşması Çerçeve sinde	30,53	86,27
Yalman-2 HES	Karaman	Su Kullanım Anlaşması Çerçeve sinde	2,90	12,51
Ballık HES	Karaman	Su Kullanım Anlaşması Çerçeve sinde	23,7	91,67
TOPLAM			901,47	2.988,27

Kaynak: DSİ, 2016, Takdim Raporu, Konya. Su Kullanım Anlaşması çerçevesinde yapılan HES'ler yap-islet-devret modeliyle özel şahıslar tarafından yapılan HES Projelerini ifade etmektedir.

5.3.Madencilik

KOP Bölgesi maden kaynakları bakımından ülkemizde önemli bir potansiyele ve çeşitliliğe sahiptir. Bölge, Türkiye'nin en büyük alüminyum (boksit) ve manyezit yataklarını barındırmakla birlikte son yıllarda Karapınar'da bulunan linyit yatakları ile enerji bakımından da güçlü hale gelmiştir.

Tablo 19 KOP Bölgesi Yeraltı Kaynakları

KOP BÖLGESİ YER ALTI KAYNAKLARI (GÖRÜNÜR+MUHTEMEL+MÜMKÜN REZERV) TOPLAMI (Ton)					
MADEN CİNSİ	AKSARAY	KARAMAN	KONYA	NİĞDE	KOP
BOKSİT(Alüminyum)	-	-	5.997.926	-	5.997.926
ALTIN-GÜMÜŞ (Au-Ag)	-	-	-	327.000	327.000
ANTIMUAN (Sb)	-	-	-	100.000	100.000
ASBEST (Asb)	-	-	4.464	-	4.464
BAKİRKURŞUN-ÇİNKO (Cu-Pb-Zn)	-	-	248.000	973.000	1.221.000
BARİT (Ba)	-	-	36.258.960	-	36.258.960
BENTONİT (Ben)	-	-	12.587.383	-	12.587.383
BİTÜMLÜ ŞEYL	-	-	-	130.000.000	130.000.000
CİVA (Hg)	-	-	970.773	100.000	1.070.773
DEMİR (Fe)	-	-	-	136.000	136.000
DİYATOMİT (Diy)	-	-	-	615.074	615.074
JİPS (Jips)	100.000	-	-	150.000.000	150.100.000
KAOLEN (Kao)	3.330.417	-	2.136.188	-	5.466.605
KİL (Kil)	-	-	2.280.000	-	2.280.000
KİREÇTAŞI (Kçt)	-	-	31.931.000	-	31.931.000
KROM (Cr)	-	-	23.000	-	23.000
LİNYİT	-	7.618.000	2.169.792.000	-	2.177.410.000
MANGANEZ (Mn)	-	500	-	-	500
MANYEZİT (Mag)	-	140.206	57.908.622	-	58.048.828
VOLFRAM (W)	-	-	-	100.000	100.000
KOP BÖLGESİ YER ALTI KAYNAKLARI (GÖRÜNÜR+MUHTEMEL+MÜMKÜN REZERV) TOPLAMI (m ³)					
MADEN CİNSİ	AKSARAY	KARAMAN	KONYA	NİĞDE	KOP
FELDİSPAT (Fld)	2.505.000	-	-	-	2.505.000
MERMER (Mr)	-	-	36.000.000	-	36.000.000

Kaynak: <http://www.mta.gov.tr> Ziy.Tar:15/06/2016

Tablo 19'da görünür, muhtemel, mümkün rezerv bakımından KOP Bölgesi'ne ait yer altı kaynaklarına ilişkin veriler yer almaktadır.

5.4.Sanayi

5.4.1.Teşvik Sisteminde KOP İllerinin Bölge Sınıflandırılması

Ekonomi Bakanlığı'nın 2012 yılında yayımlamış olduğu ve temellerini "Türkiye illerinin Sosyo Ekonomik Gelişmişlik Endeksi (SEGE)" çalışmasının oluşturduğu Teşvik Sistemine göre; KOP illerinden Konya 2. Bölge teşvikleri, Karaman 3. Bölge teşvikleri, Aksaray ve Niğde illeri ise 5. Bölge teşvikleri kapsamına girmektedir (Şekil 4).

Şekil 4 Türkiye Teşvik Sistemi Haritası

Yatırım Teşvikleri Sistemi verilerine göre KOP Bölgesi'nde 2014 yılında verilmiş olan belge sayısı 250 iken 2015 yılında verilen belge sayısı 380'dir. Bölgenin sabit yatırım tutarı 2014 yılında 2 milyon 268 bin TL iken, 2015 yılında 3 milyon 702 bin TL olmuştur. Bu kapsamda; KOP Bölgesi'nde 2014 yılında 7.126 kişi istihdam edilmişken bu sayı 2015 yılında 7.270 kişi olmuştur (Tablo 19).

Tablo 19 Yatırım Teşviklerinin KOP İlleri Bazında Bölge Sınıflandırılması

	Belge Sayısı		Sabit Yatırım (Milyon TL)		İstihdam	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
2. Bölge						
Konya	160	251	1.141	2.005	3.582	4.640
2.Bölge Toplam Yatırım Tutarı	708	889	11.419	14.837	21.247	24.014
%	22,60	28,23	9,99	13,51	16,86	19,32
3. Bölge						
Karaman	24	22	297	223	1.679	317
3.Bölge Toplam Yatırım Tutarı	585	669	10.246	18.435	16.623	15.069
%	4,10	3,29	2,90	1,21	10,10	2,10
5. Bölge						
Aksaray	23	55	612	1.169	1.328	1.727
Niğde	43	52	218	305	537	586
İller Toplamı	66	107	830	1.474	1.865	2.313
5.Bölge Toplam Yatırım Tutarı	361	478	4.605	5.788	13.783	10.898
%	18,28	22,38	18,02	25,47	13,53	21,22

Kaynak: <http://www.ekonomi.gov.tr>, [Ziy. Tar.:15/06/2016].

5.4.2.İhracat ve İthalat

KOP Bölgesi’nde yapılan ihracat ve ithalatı iller ve yıllar bazında değerlendirildiğinde en fazla ihracat ve ithalatın bölggenin lokomotifi konumundaki Konya ilinden yapıldığı görülmektedir.

5.4.2.1.İhracat

2011-2015 dönemi itibarıyle KOP Bölgesi’nden yapılan ihracat düzeyinde artış gerçekleşmiş; 2011 yılında 1,5 milyar dolar olan ihracat tutarı 2015 yılına gelindiğinde 1,8 milyar dolara yükselmiştir. Bölgeden yapılan ihracatın Türkiye'nin toplam ihracatı içindeki payı da aynı dönemde % 1,14'den % 1,24'e çıkmıştır (Tablo 20).

Tablo 20 KOP Bölgesi İl Bazında İhracat Değerleri (1000 \$)

İLLER	İHRACAT DEĞERİ VE YILLAR				
	2011	2012	2013	2014	2015
Aksaray	83.658	62.764	65.833	85.427	78.731
Karaman	231.719	278.649	330.776	358.157	304.140
Konya	1.168.598	1.275.789	1.346.143	1.491.165	1.353.367
Niğde	58.925	62.644	69.695	66.254	54.611
KOP	1.542.900	1.679.846	1.812.448	2.001.003	1.790.850
Türkiye	134.906.869	152.461.737	151.802.637	157.610.157	143.844.066
KOP/ Türkiye (%)	1,14	1,1	1,19	1,27	1,24

Kaynak: Dış Ticaret İstatistikleri <http://www.tuik.gov.tr>, [Ziy. Tar.:15/06/2016].

5.4.4.2.İthalat

KOP Bölgesi'nin 2011-2015 yılları arasındaki ithalat rakamları değerlendirildiğinde, ithalattaki artışın ihracattaki artıştan yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Bu durumun sebebi ihraç edilen ürünlerin kayıtlara gümrüklentiği illerin üretimiymiş gibi geçmesidir. 2011 yılında 1,389 milyar dolar olan KOP Bölgesi ithalat tutarı 2015 yılına gelindiğinde 1,391 milyar dolara yükselmiştir. Bölge'ye yapılan ithalatın Türkiye'nin toplam ithalatı içindeki payı da aynı dönemde % 0,58'den % 0,67'e çıkmıştır (Tablo 21).

Tablo 21 KOP Bölgesi İl Bazında İthalat Değerleri (1000 \$)

İLLER	İTHALAT DEĞERİ VE YILLAR				
	2011	2012	2013	2014	2015
Aksaray	66.850	50.426	44.101	50.160	62.773
Karaman	120.882	123.461	136.186	118.889	133.805
Konya	1.170.864	1.153.774	1.226.470	1.341.964	1.168.330
Niğde	30.027	20.721	45.098	40.683	26.116
KOP	1.388.623	1.348.408	1.451.851	1.551.697	1.391.026
Türkiye	240.841.676	236.545.141	251.649.892	242.177.117	207.235.628
KOP/ Türkiye (%)	0,58	0,57	0,58	0,64	0,67

Kaynak: Dış Ticaret İstatistikleri <http://www.tuik.gov.tr>, [Ziy. Tar.:15/06/2016].

KOP Bölgesi'nde 2011-2015 dönemi itibariyle ithalattaki değişimine incelendiğinde; Türkiye genelinde % -13,9 oranında bir değişim gerçekleşirken, KOP Bölgesi'ndeki değişim % 17,3 olarak gerçekleşmiştir.

5.4.2.3. KOP Bölgesi’ndeki İhracatçı ve İthalatçı Firma Sayısı

KOP Bölgesi’nde 2011 yılı sonu itibariyle 3.392 ihracatçı ve 3.316 ithalatçı firma bulunmaktadır. 2011-2015 döneminde ise KOP Bölgesi’nde ihracatçı ve ithalatçı firma sayılarında bir artış gerçekleşmiş olup 2015 yılı sonu itibariyle ihracatçı firma sayısı 3.876’ya, ithalatçı firma 3.503’e yükselmiştir (Tablo 22).

Tablo 22 İhracatçı ve İthalatçı Firma Sayıları, (2011-2015)

İHRACATÇI FIRMA SAYISI					
	2011	2012	2013	2014	2015
Aksaray	69	66	67	89	86
Karaman	78	85	90	81	87
Konya	1.194	1.316	1.427	1.543	1.635
Niğde	40	42	48	41	53
KOP	3.392	3.521	3.645	3.768	3.876
Türkiye	53.282	56.440	60.117	63.586	65.104
KOP/Türkiye (%)	6,37	6,24	6,06	5,93	5,95
İTHALATÇI FIRMA SAYISI					
	2011	2012	2013	2014	2015
Aksaray	77	53	60	57	70
Karaman	41	46	45	50	57
Konya	1.145	1.135	1.106	1.183	1.315
Niğde	42	49	57	43	46
KOP	3.316	3.295	3.281	3.347	3.503
Türkiye	65.678	65.076	67.089	67.799	69.387
KOP/Türkiye (%)	5,05	5,06	4,89	4,94	5,05

Kaynak: <http://www.ekonomi.gov.tr>, [Ziy. Tar.:15/06/2016].

5.4.3.Organize Sanayi Bölgeleri

Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) kurulmasının temel amaçları, sanayinin uygun görülen alanlarda yapılmasını sağlamak, çarpık sanayileşme ve çevre sorunlarını önlemek, kentleşmeyi yönlendirmek, kaynakları rasyonel kullanmak, bilgi ve bilişim teknolojilerinden yararlanmak, sanayi türlerinin belirli bir plan dâhilinde yerleştirilmesi ve geliştirilmesidir. Bu bağlamda özellikle imalat ve tarım makinaları alanlarında öncü olan bölgelerde gelişebilecek sanayi dalları için gerekli altyapı yatırımları devam etmektedir.

KOP Bölgesi’nde 13 adet OSB sicil almış olup OSB’lerde 1.470 firma bulunmaktadır (Tablo 23).

Tablo 23 KOP Bölgesi'nde Bulunan OSB'ler

İLLER	PROJE ADI	OSB'NİN BÜYÜKLÜĞÜ (M ²)	TOPLAM SANAYİ ALANI (M ²)	TOPLAM SANAYİ ALANI (%)	FİRMA SAYISI	TOPLAM SANAYİ PARSELİ SAYISI
Aksaray	Merkez	4.625.530,59	2.980.394,59	64	296	195
Karaman	Merkez	6.364.989,00	4.743.993,00	74	104	118
Konya	KOS	12.461.902			609	609
	1.OSB	6.741.470,00	1.055.795,00	15	158	178
	Ereğli	1.784.345,00	58.998,00	3	66	8
	Beyşehir	780.539,00	697.126,00	89	3	61
	Akşehir	820.755,00	800.755,00	97	22	77
	Seydişehir	2.382.883,54	1.127.476,54	47	2	62
	Kulu	-	-	-	-	-
	Çumra	1.000.000	-	-	15	-
	Karapınar	2.259.912,00	287.668,00	12	26	41
Niğde	Merkez	4.060.000	-	-	102	112
	Bor Karma	3.035.980,61	2.587.185,63	85	67	109

Kaynak: <https://osbbs.sanayi.gov.tr> [Ziy.Tar.15/06/2016]

2016 yılı yatırım programında bölgede yer alan 2 OSB bulunmaktadır.

Karaman OSB Atıksu Arıtma Tesisi kredilendirilmesi için yatırım programında yer almaktadır. Atıksu Arıtma Tesisi Proses projesi çalışmaları devam etmektedir.

Niğde Bor Karma ve Deri İhtisas OSB (Tevsii) 400 ha büyüklüğündeki projenin ilk etapta 100 hektarının altyapısını yapılması planlanmaktadır. Söz konusu projenin kamulaştırma ve imar planı çalışmaları devam etmekte olup, altyapı projeleri ve keşiflerinin onaylanması müteakip, altyapı inşaat ihalesinin yapılması planlanmaktadır.

5.4.4.Küçük Sanayi Siteleri

Küçük sanayi siteleri benzer iş kollarında çalışan işletmelerin aynı site içinde toplanması, bölgesel ihtiyaçlar daha kolay ve ekonomik olarak karşılanabilmesi, işyerlerine yeni teknolojinin sokulmasının kolaylaştırılması amacıyla kurulmuş olan ortak kullanımlı sosyal tesislerdir. Küçük sanayi sitelerinin kurulması ile şehrin gelişmesine katkıda bulunulması, birbirini tamamlayıcı ve birbirinin yan ürününü teşvik eden sanatkârların bir arada ve bir program dâhilinde üretim yapmalarıyla, üretimde verimliliğin ve kar artışının sağlanması, sanayiin az gelişmiş bölgelerde yaygınlaştırılması, hedeflenmiştir.

KOP Bölgesi’nde 31 adet küçük sanayi sitesi (KSS) tamamlanmıştır. Tamamlanmış olan KSS’lerde 6.851 işyeri mevcuttur (Tablo 24).

Tablo 24 KOP Bölgesi’nde Tamamlanan KSS’ler

İLLER	KSS SAYISI	İŞYERİ ADEDİ
Aksaray	3	806
Karaman	2	728
Konya	22	4.546
Niğde	4	771
KOP Bölgesi	31	6.851
Türkiye	466	94.262

Kaynak: <https://www.sanayi.gov.tr> [Ziy.Tar.15/06/2016]

KOP Bölgesi’nde 5 KSS inşaatı devam etmektedir. Devam eden KSS’lerde yer alan işyeri sayısı 570’dır (Tablo 25).

Tablo 25 KOP Bölgesi’nde 2016 Yatırım Programında yer alan KSS’ler

İLLER	PROJE ADI	İŞYERİ ADEDİ
Aksaray	1	39
Karaman	2	358
Konya	-	-
Niğde	2	173
KOP Bölgesi	5	570
Türkiye	39	4.410

Kaynak: <https://www.sanayi.gov.tr> [Ziy.Tar.15/06/2016]

5.4.5.Temel İşgücü Göstergeleri

KOP Bölgesinde 2014-2015 yılları arası temel işgücü verileri Tablo 26’da yer almaktadır. 2014 yılından itibaren temel işgücü göstergeleri TÜİK tarafından düzey-2 bölgeleri bazında açıklanmaktadır. Bu bağlamda Karaman ve Konya illerinden oluşan TR52 bölgesinde işgücüne katılma ve işsizlik oranları 2014-2015 döneminde Türkiye ortalamasının altında, aynı dönemde istihdam oranı Türkiye ortalamasının üzerinde seyretmiştir. Aksaray ve Niğde illerinin içinde yer aldığı TR71 bölgesinde ise işgücüne katılma ve istihdam oranları 2015 yılında Türkiye ortalamasının üstüne çıkmıştır. Aynı dönemde işsizlik oranı ise Türkiye ortalamasının altında seyretmeye devam etmiştir (Tablo 26).

Tablo 26 KOP Bölgesi ve Türkiye Temel İşgücü Göstergeleri (2014-2015)

	İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI (%)		İŞSİZLİK ORANI (%)		İSTİHDAM ORANI (%)	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
TR52 (Karaman, Konya)	49,1	51,2	5,6	6,5	46,4	47,8
TR71 (Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir, Kırıkkale)	48,5	51,6	7,7	9,9	44,7	46,5
TÜRKİYE	50,5	51,3	9,9	10,3	45,5	46

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr>, [Ziy. Tar. :15/06/2016].

5.5.Ulaştırma

KOP Bölgesi'nin güçlü bir ulaşım ağına kavuşturulması ekonomik, sosyal, mekânsal gelişmeleri de beraberinde getirecektir. Özellikle güçlü tarımsal sanayi sektörü daha da güçlendirilecek, lojistik turizm, eğitim, sağlık vb. sektörler de ivme kazanacaktır.

Tablo 27'deki veriler incelendiğinde, 2013 yılında KOP Bölgesi'nde 4.662 km olan il ve devlet yol uzunluğu, 2014 yılında 4.944 km olmuştur. Otoyol uzunluğu 2014 yılı itibarıyle, Bölge illerinden Niğde'de 135 km'ye ulaşmıştır. 2013 yılında 15.446 km olan köy yolu uzunluğu 2014 yılında 6360 sayılı Kanun gereğince Büyükşehir Belediyesi bulunan illerdeki köy yolları, kent içi yollar kapsamına dahil edildiğinden 5.007 km'ye düşmüştür (Tablo 27).

Tablo 27 KOP Bölgesi ve Türkiye'deki 2013 ve 2014 Yıllarına Ait Karşılaştırmalı Yol Uzunlukları (km)

İLLER	İL VE DEVLET YOLU		OTOYOL		KÖY YOLU		DEMİRYOLU	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Aksaray	495	495	-	-	2.182	-	-	-
Karaman	652	835	-	-	2.916	1.980	106	106
Konya	3.045	3.144	-	-	8.353	-	590	590
Niğde	470	470	114	135	1.995	3.027	161	161
KOP	4.662	4.944	114	135	15.446	5.007	857	857
Türkiye	63.496	63.754	2.127	2.155	323.043	170.762	9.718	10.087

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr>, [Ziy. Tar. :15/06/2016], Karayolları Genel Müdürlüğü, Devlet Demiryolları Otoyol uzunlukları verisi her yıl Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından revize edilmektedir.

Tablo 28'de yer alan verilere göre, 2015 yılında demiryolları ile KOP Bölgesi illerine gelen yolcu sayısı 1.576.656, giden yolcu sayısı 1.577.700 olmuştur. Taşınan toplam yük miktarının ise 2.410.940 ton olduğu görülmektedir (Tablo 28).

Tablo 28 KOP Bölgesi Demiryollarında Taşınan Yolcu Sayısı ve Taşınan Yük Miktarı (2015)

İLLER	YOLCU SAYISI		YÜK MİKTARI (NET TON)		
	GELEN YOLCU	GİDEN YOLCU	GELEN YÜK	GİDEN YÜK	TOPLAM YÜK
Aksaray	-	-	-	-	-
Karaman	131.265	137.367	3.615	1.334	4.950
Konya	1.315.828	1.314.461	866.100	505.180	1.371.279
Niğde	129.563	125.872	161.342	873.369	1.034.711
KOP Bölgesi	1.576.656	1.577.700	1.031.057	1.379.883	2.410.940

Kaynak: <http://www.tcdd.gov.tr>, [Ziy. Tar. :15/06/2016]

Bölgede sadece Konya ilinde havaalanı bulunmaktadır. Konya ilinde 2014 yılı verilerine göre 9.777 adet uçak iniş kalkış yapmış, 939.398 yolcu ve 9.560 ton yük taşınmıştır (Tablo 29).

Tablo 29 KOP Bölgesi ve Türkiye'de Havayolu Ulaşımında Mevcut Durum (2014)

İNİŞ-KALKIŞ YAPAN UÇAK SAYISI (ADET)	YOLCU SAYISI (KİŞİ)	TAŞINAN YÜK MİKTARI (TON)	
		KONYA	TÜRKİYE
9.777	989.398	9.560	2.892.998
1.345.954	165.720.234		

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr>, [Ziy. Tar. :15/06/2016]

5.6. Turizm-Kültür

5.6.1.Turizm

Kaynaklarının zenginliği ve çeşitliliğine rağmen KOP Bölgesi illeri turizm pastasından hak ettiği payı alamamaktadır. KOP Bölgesi'ne gelen turistlerin kalış sürelerini uzatmak ve gelen nitelikli turist sayısını artırmabilmek için bölge illerinin turizm yatırımlarını birbirini besleyecek şekilde planlamaları gerekmektedir.

Tablo 30 Türkiye de En Çok Ziyaretçi Sayısına Sahip Müzeler (2015)

MÜZE	ZİYARETÇİ SAYISI
İstanbul Ayasofya Müzesi	3.466.638
İstanbul Topkapı Sarayı Müzesi	3.252.524
Konya Mevlana Müzesi	2.337.850
Denizli Pamukkale Hierapolis Örenyeri	1.731.271
Efes Örenyeri	1.702.865

Kaynak: <http://dosim.kulturturizm.gov.tr> [Ziy. Tar. :15/06/2016]

Bölge 2.337.850 ziyaretçi sayısı ile Türkiye'nin en çok ziyaretçi alan üçüncü müzesi olan Mevlana Müzesi'ni bünyesinde barındırmaktadır (Tablo 30).

Tablo 31 KOP Bölgesi'nde Geceleme ve Ortalama Kalış Süreleri (2015)

İller	İŞLETME BELGELİ TESİSLER			BELEDİYE BELGELİ TESİSLER		
	Yerli	Yabancı	Toplam	Yerli	Yabancı	Toplam
Aksaray	1,6	1,9	1,6	1,0	1,1	1,1
Karaman	2,0	2,8	2,1	2,4	1,3	1,4
Konya	1,4	1,5	1,4	3,0	1,6	1,6
Niğde	1,4	2,0	1,5	2,2	1,7	1,7

Kaynak: <http://kultur.gov.tr/>, [Ziy. Tar. : 15/06/2016]

Aksaray, Karaman, Konya, Niğde illeri arasında işletme belgeli tesisler açısından ortalama kalış süresi en düşük 1,4 gün, en yüksek 2,1 gün olmuştur (Tablo 31). Bölge, Türkiye'nin en çok ziyaretçi alan üçüncü müzesi olan Mevlana Müzesi'ni bünyesinde barındırmamasına ve müze ziyaretçi sayısı açısından Türkiye ortalamasının üzerinde olmasına rağmen Bölge'de ortalama konaklama süresi istenilen rakamlara ulaşamamaktadır. Ortalama geceleme süresinin uzatılabilmesi için Bölge'deki nitelikli tesis (butik otel, motel, pansion) ve yatak kapasitesi ile turizm faaliyetlerinin çeşitliliğinin artırılması gerekmektedir.

Tablo 32 Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesislerinde İller Bazında Mevcut Durum

İLLER	TESİSE GELİŞ SAYISI (YABANCI)	TESİSE GELİŞ SAYISI (YERLİ)	TESİSE GELİŞ SAYISI (TOPLAM)	GECELEME SAYISI (YABANCI)	GECELEME SAYISI (YERLİ)	GECELEME SAYISI (TOPLAM)
2014 Yılı						
Aksaray	8.473	86.045	94.518	12.795	131.872	144.667
Karaman	2.177	39.679	41.856	6.541	73.215	79.756
Konya	140.463	320.946	461.409	195.343	490.849	686.192
Niğde	788	25.710	26.498	1.887	37.086	39.086
KOP	151.901	472.380	624.281	216.566	733.022	949.701
Türkiye	23.609.016	17.292.422	40.901.438	97.581.075	32.448.842	130.029.917
2013 Yılı						
Aksaray	7.483	77.917	85.400	14.010	121.954	135.964
Karaman	1.943	32.827	34.770	5.505	66.680	72.185
Konya	146.057	298.327	444.384	209.807	433.699	643.506
Niğde	1.175	31.558	32.733	2.342	45.538	47.880
KOP	156.658	440.629	597.287	231.664	667.871	899.535
Türkiye	21.181.668	17.100.765	38.282.433	89.594.261	33.090.923	122.685.184
2012 Yılı						
Aksaray	10.014	71.732	81.746	15.886	104.357	120.243
Karaman	1.199	23.322	24.521	3.611	38.866	42.477
Konya	129.897	279.955	409.852	180.392	406.075	586.467
Niğde	777	22.351	23.128	2.379	36.763	39.142
KOP	141.887	397.360	539.247	202.268	586.061	788.329
Türkiye	20.481.308	15.701.931	36.183.239	90.822.045	30.332.132	121.154.177

Kaynak: <http://kultur.gov.tr/> [Ziy. Tar. : 15 /06/2016]

Tablo 32'de, iller bazında Turizm İşletme Belgeli konaklama tesislerindeki mevcut durum verilmiştir. Tesise geliş sayılarında KOP illerindeki sıralama, Konya, Aksaray, Karaman ve Niğde şeklindedir.

Tablo 33 Belediye Belgeli Konaklama Tesislerinde İller Bazında Mevcut Durum

İLLER	TESİSE GELİŞ SAYISI (YABANCI)	TESİSE GELİŞ SAYISI (YERLİ)	TESİSE GELİŞ SAYISI (TOPLAM)	GECELEM E SAYISI (YABANCI)	GECELEME SAYISI (YERLİ)	GECELEME SAYISI (TOPLAM)
2014 Yılı						
Aksaray	1.573	39.721	41.294	1.573	44.284	45.857
Karaman	253	19.772	20.025	611	26.648	27.259
Konya	9.447	257.740	267.137	18.990	404.620	423.610
Niğde	852	30.143	30.995	1.862	49.888	51.750
KOP	12.125	347.376	359.451	23.036	525.440	548.476
Türkiye	6.736.387	18.415.741	251.521.128	21.358.066	30.205.507	51.563.573
2013 Yılı						
Aksaray	1.813	41.050	42.881	1.842	47.408	49.250
Karaman	288	17.972	18.260	762	25.961	26.723
Konya	10.352	283.097	293.449	25.141	438.207	463.348
Niğde	348	25.843	26.191	348	37.542	37.890
KOP	12.819	367.962	380.781	28.093	549.118	577.211
Türkiye	5.630.534	15.588.528	21.219.062	20.354.369	26.672.647	47.027.016
2012 Yılı						
Aksaray	4.744	29.310	34.054	5.028	32.573	37.601
Karaman	279	20.978	21.257	942	27.668	28.610
Konya	7.489	208.298	215.787	11.746	311.753	323.499
Niğde	4.340	59.348	63.688	4.621	72.273	76.894
KOP	16.852	317.934	334.786	22.337	444.267	466.604
Türkiye	6.388.684	16.249.597	22.638.281	22.508.367	28.656.168	51.164.535

Kaynak: <http://kultur.gov.tr/>, [Ziy. Tar. : 15 /06/2016]

Tablo 33'de, iller bazında Belediye Belgeli konaklama tesislerindeki mevcut durum verileri verilmiştir. Tesise geliş sayılarında, KOP illerindeki sıralama Konya, Aksaray, Niğde ve Karaman şeklindedir. Tablo 32 ve Tablo 33 incelendiğinde Konya'yı ziyaret eden kişi sayısının fazlalığının nedeni olarak inanç turizmi (Mevlana Müzesi), Aksaray'ın ziyaretçi sayısının fazla olmasının nedeni olarak ise Kapadokya Bölgesi'nin içinde olması gösterilmektedir.

5.6.2.Kültür

İnsanlık tarihinin gelişimindeki en önemli evrelerin yaşadığı Çatalhöyük ve Boncuklu Höyük, bilimsel, kültürel, sanatsal ve idari bakımından olağanüstü gelişmeler yaratan Selçuklu uygarlığı, Osmanlı döneminde daha da sağlamlaşan sosyo-kültürel, ticari ve yönetsel oluşumlar KOP Bölgesi'ni ülke tarihi ve kültürü açısından önemli bir konumda tutmaktadır.

Tarih öncesinden günümüze uzanan süreçte birçok uygarlığa ait eserin yer aldığı bölgede 2015 verilerine göre 1.270 adet sit alanı, 3.064 adet taşınmaz kültür ve tabiat varlığı olmak üzere toplam 4.344 adet tescil edilmiş kültür ve tabiat varlığı bulunmaktadır (Tablo 34).

Tablo 34 KOP İlleri Tescil Edilmiş Kültür ve Tabiat Varlıklarları (2015)

	AKSARAY	KARAMAN	KONYA	NİĞDE	KOP	TÜRKİYE
Sit Alanları						
Arkeolojik Sit Alanları	150	105	773	133	1.161	13.947
Kentsel Sit Alanı	6	3	6	-	15	267
Tarihi Sit Alanı	-	3	41	-	44	159
Kentsel Arkeolojik Sit Alanı	1	2	1	2	6	32
Arkeolojik ve Doğal Sit Alanı	3	2	19	4	28	304
Arkeolojik-Doğal-Tarihi Sit Alanı	-	-	1	-	1	4
Doğal ve Tarihi Sit Alanı	-	-	1	-	1	15
Kentsel ve Doğal Sit Alanı	-	-	-	-	-	20
Arkeolojik ve Tarihi Sit Alanı	-	-	-	-	-	16
Tarihi ve Kentsel Sit Alanı	1	1	4	-	6	30
Arkeolojik-Tarihi Kentsel Sit Alanı	-	-	1	-	1	3
Doğal-Tarihi-Kentsel Sit Alanı	-	-	-	-	-	4
Arkeolojik ve Kentsel Sit Alanı	2	-	1	-	3	28
Kentsel-Doğal-Arkeolojik Sit Alanı	1	-	3	-	4	9
Arkeolojik-Doğal-Tarihi-Kentsel Sit Alanı	-	-	-	-	-	2
TOPLAM	164	116	851	139	1.270	14.840*
Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları						
Sivil Mimarlık Örneği	232	161	481	129	1.003	65.513
Dinsel Yapılar	176	131	421	124	852	9.403
Kültürel Yapılar	67	119	390	84	660	11.093
İdari Yapılar	13	5	67	10	95	2.753
Askeri Yapılar	1	1	8	1	11	1.077
Endüstriyel ve Ticari Yapılar	62	-	91	1	154	3.748
Mezarlıklar	14	26	81	11	132	4.176
Şehitlikler	-	-	5	-	5	264
Anıt ve Abideler	1	1	4	-	6	344
Kalıntılar	30	10	49	6	95	2.317
Korunmaya Alınan Sokaklar	-	-	-	-	-	61
Toplam	596	455	1.597	366	3.064	100.749
GENEL TOPLAM	814	571	2.448	505	4.334	115.589

Kaynak: <http://kultur.gov.tr/>, [Ziy. Tar. : 15 /06/2016]

5.7.Kırsal ve Kentsel Altyapı

KOP Bölgesi'nde kırsal alandan kentsel alana olan göç hareketleri her geçen yıl artmaktadır. Yaşanan göç hareketleri, kent merkezlerindeki istihdam şartlarını, konut ve altyapı durumunu etkilemektedir.

KOP illerinde içme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranının Türkiye ortalamasının üzerinde belediyelerde kişi başı çekilen günlük su miktarının ise Türkiye ortalamasının altında olduğu görülmektedir (Tablo 35).

Tablo 35 İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi ve Arıtma Tesisleri İstatistikleri (2014)

ILLER	İÇME VE KULLANMA SUYU ŞEBEKESİ İLE HİZMET VERİLEN NÜFUSUN BELEDİYE NÜFUSU İÇİNDEKİ ORANI (%)	BELEDİYELERDE KİŞİ BAŞI ÇEKİLEN GÜNLÜK SU MIKTARI (LİTRE/KİŞİ-GÜN)	TOPLAM ÇEKİLEN SU MIKTARI (1000 M ³ /YIL)	İÇME VE KULLANMA SUYU ARITMA TESİSİ İLE HİZMET VERİLEN NÜFUSUN BELEDİYE NÜFUSU İÇİNDEKİ ORANI (%)	TOPLAM ARITILAN İÇME VE KULLANMA SUYU MIKTARI (1000 M ³ /YIL)	BELEDİYELERDE İÇME VE KULLANMA SUYU ŞEBEKESİ İÇİN ÇEKİLEN YÜZEY SUYU MIKTARI (1000 M ³ /YIL)	BELEDİYELERDE İÇME VE KULLANMA SUYU ŞEBEKESİ İÇİN ÇEKİLEN YERALTI SUYU MIKTARI (1000 M ³ /YIL)	SU TEMİNİ İŞLERİ VE HİZMETLERİ ÇEVRESEL YATIRIM HARCAMALARI (TL)
Aksaray	98	135	14.226	63	8.341	3.684	10.542	834.800
Karaman	99	143	9.683	-	-	-	9.683	-
Konya	98	160	121.065	11	13.932	10.767	110.298	71.714.861
Niğde	98	182	17.057	-	-	-	17.057	1.971.971
KOP	-	-	162.031	-	22.273	14.451	147.580	74.521.632
Türkiye	97	203	5.237.407	58	2.995.001	2.828.787	2.408.620	1.828.524.399

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr>, [Ziy. Tar.: 15/06/2016]

Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranına bakıldığından KOP Bölgesi İllerinin Konya İli dışında Türkiye ortalamasının altında, belediyelerde kişi başı günlük atıksu miktarını ise bölge genelinde Türkiye ortalamasının altında olduğu gözlemlenmiştir (Tablo 36).

Tablo 36 KOP Bölgesi İlleri ve Türkiye Belediye Atıksu İstatistikleri (2014)

İLLER	KANALİZASYON ŞEBEKESİ İLE HİZMET VERİLEN BELEDİYE NÜFUSUNUN TOPLAM BELEDİYE NÜFUSUNA ORANI (%)										BELEDİYELERDE KİŞİ BAŞI GÜNLÜK ATIKSU MIKTARI (LİTRE/KİŞİ-GÜN)	BELEDİYELERDE KANALİZASYON ŞEBEKESİNDEN DEŞARJ EDİLEN ATIKSU MIKTARI (1000 METREKÜP/YIL)	BELEDİYELER TARAFINDAN ARITLANAN ATIKSU MIKTARI (1000 METREKÜP/YIL)	ATIKSU ARITMA TESİSİ İLE HİZMET VERİLEN BELEDİYE NÜFUSUNUN BELEDİYE NÜFUSU İÇİNDEKİ PAYI (%)	BELEDİYELERDEKİ TOPLAM ATIKSU ARITMA TESİSİ SAYISI	BELEDİYELERDEKİ FİZİKSEL ATIKSU ARITMA TESİSİ SAYISI	BELEDİYELERDEKİ BIYOLOJİK ATIKSU ARITMA TESİSİ SAYISI	BELEDİYELERDEKİ GELİŞMİŞ ATIKSU ARITMA TESİSİ SAYISI	DOĞAL ARITMA SİSTEMİ SAYISI	ATIKSU YÖNETİMİ HİZMETLERİ ÇEVRESEL YATIRIM HARCAMALARI (TL)
	Aksaray	Karaman	Konya	Niğde	KOP	Türkiye	Aksaray	Karaman	Konya	Niğde	KOP	Türkiye	Aksaray	Karaman	Konya	Niğde	KOP	Türkiye		
Aksaray	86	77	7.174	546	6	4	-	2	-	2	4.369.003									
Karaman	87	122	7.260	6.970	84	6	-	5	-	1	-									
Konya	90	129	89.281	69.281	70	18	-	8	2	8	70.618.847									
Niğde	75	174	12.526	8.666	47	3	-	3	-	-	-									
KOP	-	-	116.241	85.463	-	31	-	18	2	11	74.987.850									
Türkiye	90	181	4.296.851	3.483.787	68	604	49	345	92	118	1.629.268.089									

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr>, [Ziy. Tar. :15/06/2016]

KOP Bölgesi illeri ve Türkiye Belediye Atık İstatistikleri Tablo 37 incelendiğinde, kişi başı ortalama belediye atık miktarı açısından Karaman ve Niğde illerinin Türkiye ortalamasının üzerinde, atık hizmeti verilen nüfusun toplam nüfus içinde oranı açısından ise Konya ilinin Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu görülmüştür. KOP Bölgesi toplam atık miktarı 1.082.000 ton olup Türkiye içerisindeki payı %3,86'dır.

Tablo 37 KOP Bölgesi İlleri ve Türkiye Belediye Atık İstatistikleri (2014)

İLLER	KİŞİ BAŞI ORTALAMA BELEDİYE ATIK MIKTARI (KG/KİŞİ-GÜN)	ATIK HİZMETİ VERİLEN NÜFUSUN TOPLAM NÜFUS İÇİNDE ORANI (%)	ATIK HİZMETİ VERİLEN NÜFUSUN BELEDİYE NÜFUSU İÇİNDE ORANI (%)	TOPLANAN ATIK MIKTARI (1000 TON)	YAKMA TESİSLERİNDE YAKILAN BELEDİYE ATIK MIKTARI (1000 TON)	CÖP DEPOLAMA SAHALARINDA BERTARAF EDİLEN BELEDİYE ATIK MIKTARI (1000 TON)	DIĞER BERTARAF (CÖP DEPOLAMA SAHASI VE YAKMA TESİSİ HARİCİ) (1000 TON)	YAKMA TESİSİ SAYISI	YAKMA TESİS KAPASITESİ
Aksaray	1,01	76	98	108	-	108	-	-	-
Karaman	1,21	77	99	82	-	82	-	-	-
Konya	1,03	99	99	789	-	789	-	-	-
Niğde	1,12	73	96	103	-	103	-	-	-
KOP	-	-	-	1.082	-	1.082	-	-	-
Türkiye	1,08	91	98	28.011	-	27.766	245	-	-

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr>, [Ziy. Tar.: 15/06/2016]

5.8.Eğitim

KOP Bölgesi'nde, 2015/2016 öğretim yılında okul öncesi eğitim veren 1.328 adet okul bulunmaktadır. İlköğretim okulu sayısı 1.279, ortaöğretim okulu sayısı ise 924'dür. Aynı dönemde; okul öncesi eğitimde 2.349, ilköğretimde 11.167 ve ortaöğretimde 8.561 derslik mevcuttur (Tablo 38).

Tablo 38 KOP Bölgesi ve Türkiye Karşılaştırmalı Eğitim İstatistikleri (2015/2016 Öğretim Yılı)

		AKSARAY	KARAMAN	KONYA	NİĞDE	KOP TOPLAMI	TÜRKİYE	KOP / TÜRKİYE %
Okul Öncesi	Okul	208	109	837	174	1.328	27.793	4,78
	Öğrenci	6.593	4.156	32.272	5.362	48.383	1.209.106	4,00
	Öğretmen	401	275	2.009	336	3.021	72.228	4,18
	Derslik	334	216	1.496	303	2.349	58.265	4,03
İlkokul	Okul	224	93	786	176	1.279	26.522	4,82
	Öğrenci	28.372	15.514	149.735	24.477	218.098	5.360.703	4,07
	Öğretmen	1.804	1.033	9.425	1.657	13.919	302.961	4,59
	Derslik	1.682	1.013	7.313	1.159	11.167	246.090	4,54
Ortaokul	Okul	137	74	581	132	924	17.343	5,33
	Öğrenci	26.411	15.690	156.248	24.281	222.630	5.229.506	4,26
	Öğretmen	1.837	1.093	10.464	1.756	15.150	322.680	4,70
	Derslik	1.239	734	5.108	1.480	8.561	164.943	5,19

Kaynak: <http://meb.gov.tr/>, [Ziy. Tar.: 15/06/2016]

Not: Mesleki ve Teknik Liseler Dâhil Edilmiştir.

2015-2016 öğretim yılında KOP Bölgesi’nde okul öncesi dönemde (5 yaş) okullaşma oranının Türkiye ortalamasının üzerinde, ilkokulda tüm KOP illerinde Türkiye ortalamasının altında olduğu görülmektedir. Ortaokulda Aksaray ilinde, Ortaöğretimde ise Aksaray ve Niğde illerinde okullaşma oranı Türkiye ortalamasının altındadır (Tablo 39).

Tablo 39 KOP Bölgesi’nde Eğitim Seviyesine Göre Okullaşma Oranı (2015/2016 Öğretim Yılı) (%)

İLLER	OKUL ÖNCESİ			İLKÖĞRETİM (İLKOKUL+ ORTAOKUL)	İLKOKUL	ORTAOKUL	ORTAÖĞRETİM (LİSE)
	3-5	4-5	5				
Aksaray	33,17	43,39	61,09	93,77	92,37	92,67	75,05
Karaman	38,44	51,13	71,88	96,09	93,60	95,60	87,82
Konya	30,34	40,99	58,05	96,37	94,49	95,21	81,72
Niğde	32,75	44,61	63,22	96,12	94,56	94,97	78,43
TÜRKİYE	33,26	42,96	55,48	96,44	94,87	94,39	79,79

Kaynak: <http://meb.gov.tr/>, [Ziy. Tar. :15 /06/2016]

Notlar: Okullaşma oranları, net okullaşma oranlarıdır.

Tablo 40’da yer alan derslik başına düşen öğrenci sayıları incelendiğinde bölge illerine ait değerlerin genel olarak Türkiye ortalamasının altında seyrettiği görülmektedir.

Tablo 40 KOP Bölgesi İllerinde Eğitim Seviyesine Göre Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı (2015-2016)

İLLER	İLKOKUL ORTAOKUL	ORTAÖĞRETİM	GENEL	MESLEKİ VE TEKNİK ORTAÖĞRETİM
			ORTAÖĞRETİM	
Aksaray	18	21	19	24
Karaman	17	18	18	19
Konya	23	21	20	22
Niğde	18	23	21	24
TÜRKİYE	25	23	20	27

Kaynak: <http://meb.gov.tr/>, [Ziy. Tar. : 15/06/2016]

KOP Bölgesi'nin 2015-2016 yılı eğitim verileri incelendiğinde bölge illerine ait okul, şube ve öğretmen başına düşen öğrenci sayılarının Türkiye ortalamasının altında olduğu görülmektedir (Tablo 41).

Tablo 41 KOP Bölgesi İlleri ve Türkiye Okul, Şube ve Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayıları (2015-2016)

İLLER	İLKOKUL			ORTAOKUL			ORTAÖĞRETİM(LİSE)*		
	OKUL	ŞUBE	ÖĞRETMEN	OKUL	ŞUBE	ÖĞRETMEN	OKUL	ŞUBE	ÖĞRETMEN
Aksaray	127	19	16	183	23	14	291	17	13
Karaman	167	19	15	201	21	14	326	18	13
Konya	191	20	16	239	23	13	369	19	12
Niğde	139	19	15	178	22	13	338	18	12
Türkiye	202	21	18	281	24	15	405	20	13

Kaynak: <http://mek.gov.tr/>, [Ziy. Tar. : 15/06/2016]

Notlar: 1- Açıköğretim ortaokulu ve açıköğretim lisesi öğrencisi kapsamamamıştır.

2- Toplam öğretmen, kadrolu öğretmeni kapsar.

3- İlkokul ve ortaokullarda derslik başına düşen öğrenci sayısı hesaplanırken genellikle aynı dersliği ilkokul ve ortaokul birlikte kullandıktan, ilkokul ve ortaokul birlikte değerlendirilmiştir.

4- Ortaöğretimde Mesleki ve Teknik Liseler dahil edilmiştir.

KOP Bölgesi illerinde okuma yazma bilmeyen kadın sayısının erkeklerle oranla daha fazla olduğu görülmektedir. Okuma yazma bilmeyen kadın sayısı 74.553 kişi, erkek sayısı 13.545 kişidir. İl verileri değerlendirildiğinde ise; okur-yazar olmayan kadın nüfusu, Aksaray'da 14.722, Karaman'da 4.926, Konya'da 43.695, Niğde de ise 11.210 kişidir.

Okuma yazma bilen nüfusa bakıldığındaysa ise, erkek okur-yazar nüfus ile kadın okur-yazar nüfus arasında çok fazla fark bulunmamaktadır. Bölgede toplam okur-yazar erkek nüfusu 1.351.405 kişi iken, okur-yazar kadın nüfusu ise 1.322.359 kişidir (Tablo 42).

Tablo 42 KOP Bölgesi ve Türkiye Karşılaştırmalı Okur-Yazar Durumu (2015)

		AKSARAY	KARAMAN	KONYA	NİĞDE	KOP BÖLGESİ	TÜRKİYE
Okuma Yazma Bilmeyen	Erkek	2.348	1.135	8.457	1.605	13.545	452.277
	Kadın	14.722	4.926	43.695	11.210	74.553	2.191.867
	Toplam	17.070	6.061	52.152	12.815	88.098	2.644.144
Okuma Yazma Bilen	Erkek	164.835	107.099	927.250	152.221	1.351.405	34.554.358
	Kadın	155.380	104.602	917.859	144.518	1.322.359	32.701.639
	Toplam	320.215	211.701	1.845.109	296.739	2.673.764	67.255.997
Bilinmeyen	Erkek	1.673	762	5.243	400	8.078	597.642
	Kadın	1.462	686	5.114	380	7.642	300.203
	Toplam	3.135	1.448	10.357	780	15.720	597.642

Kaynak: <http://tuik.gov.tr/>, [Ziy. Tar. : 15/06/2016]

5.8.1.KOP Bölgesi Üniversiteler Birliği (UNİKOP)

KOP Bölgesi Üniversiteler Birliği, KOP Bölge Kalkınma İdaresi'nin koordinasyonu ve desteği ile 8 Aralık 2012 tarihinde kurulmuştur. Bölgede eğitim veren beş devlet ve iki vakıf üniversitesinin katılımı ile oluşturulan UNİKOP; bölge üniversiteleri arasında eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme ve toplumsal hizmet gibi alanlarda akademik ve idari işbirlikleri yapmayı, üniversite-sanayi etkileşimini ve üniversite-şehir bütünlüğünü ileri düzeye taşımayı ve ülkemizin gelecek vizyonuna ve kalkınma çabalarına katkı sağlamayı amaç edinerek çalışmalarına başlamıştır.

Bu kapsamda, KOP Bölge Kalkınma İdaresi'nin koordinasyonu ve maddi-teknik desteği (sponsor katkıları dahil) ile 14- 16 Kasım 2013 tarihleri arasında Konya da “Ulusal KOP Bölgesel Kalkınma Sempozyumu” gerçekleştirilmiştir. Sempozyum; kamu, sivil toplum, özel sektör, yerel yönetimler, medya ve üniversite temsilcilerini bir araya getirerek bilgi, tecrübe paylaşımını olanaklı kılmış ve bölgesel kalkınmaya yönelik yeni işbirliklerinin oluşturulmasına zemin hazırlamıştır. Sempozyumun ikincisi 23-24 Ekim 2014 tarihleri arasında Niğde Üniversitesi'nin ev sahipliğinde, üçüncüsü ise 22-24 Ekim 2015 tarihleri arasında Aksaray Üniversitesi'nin ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir.

KOP Bölgesi üniversitelerinin akademik yapısı incelendiğinde; 687 profesör 639 doçent 1.551 yardımcı doçent 3.730 diğer öğretim elemanları olmak üzere toplamda 6.607 öğretim personelinin görev yaptığı görülmektedir (Tablo 43).

Tablo 43 KOP Bölgesi İllerinde Yüksek Öğretim Kurumlarında Görev Yapan Öğretim Elemani Sayısı (2014)

İLLER	YÜKSEK ÖĞRETİM KURUMUNDA GÖREV YAPAN ÖĞRETİM ELEMANI SAYISI				
	PROFESÖR	DOÇENT	YARDIMCI DOÇENT	DİĞER ÖĞRETİM ELEMANI	GENEL TOPLAM
Aksaray	21	72	242	382	717
Karaman	10	16	90	376	492
Konya	610	445	1.001	2.509	4.565
Niğde	46	106	218	463	833
KOP	687	639	1.551	3.730	6.607
Türkiye	20.879	14.140	33.323	80.561	148.903

Kaynak: <http://tuik.gov.tr/>, [Ziy. Tar. : 16/06/2016]

Bölge'de ön lisans ve lisans düzeyinde yeni kayıtlı öğrenci sayısı 40.454, okuyan öğrenci sayısı ise 139.738'dir. Öğrenci başına düşen öğretim görevlisi bakımından KOP Bölgesi, Türkiye ortalamasının üzerinde yer almaktadır (Tablo 44).

Tablo 44 KOP Bölgesi'nde Yüksek Öğretim Kurumlarındaki Öğrenci Sayıları (2014)

İLLER	YÜKSEK ÖĞRETİM KURUMLARINDA ÖĞRENCİ SAYILARI		
	ÖNLİSANS VE LİSANS DÜZEYİNDE YENİ KAYITLI ÖĞRENCİ	ÖNLİSANS VE LİSANS DÜZEYİNDE OKUYAN ÖĞRENCİ SAYISI	ÖNLİSANS VE LİSANS DÜZEYİNDE MEZUN ÖĞRENCİ SAYISI
Aksaray	4.974	15.265	2.603
Karaman	3.326	10.568	2.013
Konya	26.195	93.745	17.037
Niğde	5.959	20.160	3.893
KOP	40.454	139.738	25.546
Türkiye	1.285.607	5.642.562	686.879

Kaynak: <http://tuik.gov.tr/> [Ziy. Tar. : 16/06/2016]

5.9.Sağlık

KOP Bölgesi'nde nitelikli, yaygın ve kolay erişilebilir temel kamu hizmetleri sağlanabilmesine yönelik olarak sağlık alanında önemli gelişim ve dönüşümler gerçekleştirilmiştir. Hastane altyapısı bakımından Türkiye ortalamasına göre nispeten iyi durumda olan bölgenin sağlık personeli açısından güçlendirilmesi gerekmektedir.

2014 yılı itibarıyle KOP Bölgesi'ne bağlı 4 ilde toplam 41 kamu hastanesi, 15 özel hastane, 4 üniversite hastanesi, 1 diğer kamu hastanesi olmak üzere toplamda 61 hastane mevcuttur. Bu hastanelerin bünyesinde 5.435'i kamu hastanelerinde, 918'i özel hastanelerde, 2.153'i üniversite hastanelerinde, 50'si de diğer kamu hastanesinde olmak üzere toplamda 8.556 yatak kapasitesi bulunmaktadır (Tablo 45).

Tablo 45 KOP Bölgesi ve Türkiye'de Hastane ve Yatak Sayıları (2014)

İLLER	HASTANE SAYISI						YATAK SAYISI				
	Kamu hastanesi	Özel hastane	Üniversite	Diğer kamu	Toplam	Kamu hastanesi	Özel hastane	Üniversite	Diğer kamu (1)	Toplam	
Aksaray	7	2	-	-	9	618	59	-	-	677	
Karaman	3	2	-	-	5	570	93	-	-	663	
Konya	25	10	4	1	40	3.702	730	2.153	50	6.635	
Niğde	6	1	-	-	7	545	36	-	-	581	
KOP	41	15	4	1	61	5.435	918	2.153	50	8.556	
Türkiye	866	556	69	37	1.528	123.690	40.509	36.670	5.967	206.836	

Kaynak: <http://tuik.gov.tr/> [Ziy. Tar. : 15/06/2016]

(1) "Diğer" grubu altında Belediyelere ait sağlık kurumlarının yatak sayıları kapsamıştır. Ayrıca, Milli Savunma Bakanlığı'na ait hastanelerdeki yatak sayıları da bu gruba dahil edilmiştir.

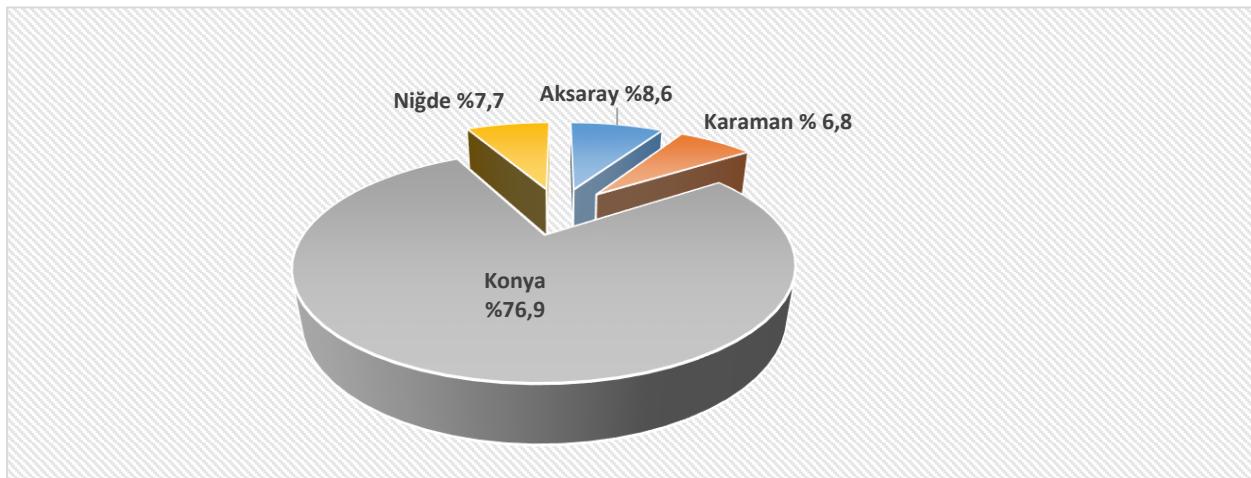
KOP Bölgesi hastanelerinde yüz bin kişiye düşen yatak sayısı 278'dir. Bu değer 266 olan Türkiye ortalamasının üzerindedir (Tablo 46).

Tablo 46 KOP Bölgesi ve Türkiye'de Yüz bin Kişiye Düşen Yatak Sayısı (2014)

İLLER	NÜFUS (2014)	TOPLAM YATAK SAYISI	YÜZ BİN KİŞİYE DÜSEN YATAK SAYISI	
			176	278
Aksaray	384.252	677		
Karaman	240.362	663		
Konya	2.108.808	6.635		
Niğde	343.898	581		
KOP	3.077.320	8.556		
Türkiye	77.695.904	206.836		

Kaynak: <http://tuik.gov.tr/> [Ziy. Tar. : 15/06/2016]

Toplam yatak sayısı iller bazında bölge toplamına oranlandığında sırası ile %77,5 ile Konya, %7,9 ile Aksaray, %7,7 ile Karaman ve %6,8 ile Niğde illeri gelmektedir (Şekil 5).

Şekil 5 KOP Bölgesi Hastanelerinde Toplam Yatak Sayısı Oranlarının İllere Göre Dağılımı

KOP Bölgesi’nde 2014 yılı itibarıyle, 2.437 uzman hekim, 1.619 pratisyen hekim, 791 asistan hekim, 675 diş hekimi, 5.772 hemşire, 6.656 sağlık memuru, 2.228 ebe ve 1.122 eczacı görev yapmaktadır (Tablo 47).

Tablo 47 KOP Bölgesi’nde Sağlık Personel Sayıları (2014)

İLLER	UZMAN HEKİM	PRATİSYEN HEKİM	ASİSTAN HEKİM	DİŞ HEKİMI	HEMŞİRE	SAĞLIK MEMURU	EBE	ECZACI
Aksaray	218	179	0	74	599	781	285	134
Karaman	148	138	0	60	475	557	209	102
Konya	1.894	1.126	791	484	4.157	4.547	1.416	777
Niğde	177	176	0	57	541	771	318	109
KOP	2.437	1.619	791	675	5.772	6.656	2.228	1.122
Türkiye	75.251	39.045	21.320	22.996	142.432	149.616	52.838	27.199
KOP/Türkiye (%)	3,24	4,15	3,71	2,94	4,05	4,45	4,22	4,13

Kaynak: <http://tuik.gov.tr/> [Ziy. Tar. : 15/06/2016]

6. SONUÇ

Konya Ovası Projesi'nin genel kalkınma hedefleri, bölgede yaşayan insanların gelir düzeyinin yükseltilmesi, bölgelerarası ve bölge içi gelişmişlik farklılıklarının giderilmesi, ulusal ve uluslararası düzeyde ekonomik gelişme ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunulması olarak belirlenmiştir. Bu hedeflere ulaşmada sosyal, ekonomik kültürel kaynakların planlı bir şekilde daha etkin kullanımını sağlayacak KOP Eylem Planı önemli bir yer teşkil etmektedir. Tüm sektörleri entegre bir şekilde kapsayan KOP Eylem Planı, KOP Projesi'ni tarım ve sulama odaklı proje olmaktan çıkarıp bölgesel ölçekte kalkınmayı sağlayacak bir proje aşamasına getirmiştir. Plan ile başta sulama, ulaşırma, enerji, eğitim, sağlık, istihdam gibi pek çok alanda da bölge yatırımlarına ivme kazandırılacaktır.